

zima 2020 jaro 2021

číslo
116

Ty lááček



ČTVRTLETNÍK ŽÁKŮ, UČITELŮ A RODIČŮ ZŠ J. K. TYLA

Kresba: Nela Samcová, 8.C



UVNITŘ TOHOTO ČÍSLA:

Úvodník pana ředitele | Tylovka jede i během lockdownu | Vánoční pozdrav | Zamyšlení nad současnou dobou | Ekotým v době covidové | První měsíce nového roku v družině | Záložky ze Slovenska | Karnevalové veselí | Třetáci tvořili pohádky | Den gorily | Navzdory všemu | A je tu jaro | Jak je to s Velikonocemi | Naše domácí ZOO | Křížovky | Luštíme v němčině | Z našich MŠ



Velikonoční pozdrav z Tylovky



Dobrý den, milí čtenáři Tyláčka,

vězte, že držíte v rukách další číslo jednoho z nejznámějších, nejhezčích a obsahem nejkvalitnějších školních časopisů, které vycházejí v českých a moravských školách. Pokud by to byla samochvála, jistě byste mi i tu odpustili, já však vycházím z výsledků soutěže školních časopisů za rok 2020. Tyláček získal v celostátním kole v kategorii plně organizovaných základních škol celkové 4. místo a v kategorii grafické obálky pak 3. místo. A když vezmu, že za posledních 10 let jsme nikdy nezůstali alespoň bez čestného uznání v kole krajském, opravňuje mě to k výše uvedenému. Paní učitelka Eva Laksarová sice letos zažila tzv. bramborový šok (situace, kdyby byl sportovec raději jasně poslední než těsně čtvrtý), ale myslím, že časem bude i ona ráda ☺.

Úvodník píšu 11. 3. 2021, tedy v den, kdy uplynul rok od prvního plošného uzavření škol z důvodu šíření nemoci Covid 19. Je to výročí, které samozřejmě nikdo neslaví, nicméně se nedá jen tak přejít.

Často jsem dostával a stále dostávám otázku, jestli to vše bude mít na žáky, učitele a rodiče nějaký podstatný negativní vliv. Dlouho jsem odpovídal, že pokud to bude trvat jen chvíli, že si to nemyslím, že naopak to leckdy a leckde mohlo přinést nové impulsy. Jenže rok určitě není chvíle...

Úplně na začátku bych chtěl poděkovat, což se často dělá až na konec. Uplynulý rok byl nesmírně náročný především pro rodiče. Zvládat svoji práci (často velmi existenčně ohroženou lockdowny), péči o domácnost a ještě k tomu výuku někdy i několika dětí je úkol takřka nadlidský. Ne nadarmo se v pedagogickém světě říká, že učit vlastní děti je královskou dis-

ciplinou, a dokonce ne každý pedagog to zvládne... Úkol to byl náročný i pro kolegy pedagogy. Přetočit výuku z prezenčních věcí na distanční nemůže být dílem okamžiku. A poděkování patří i všem žákům. Za poslední rok jsem viděl desítky hodin (je to jedna z výhod téhle doby, tolik času na hodiny s učiteli a dětmi normálně nemám), většina žáků byla aktivních, se zájmem, plnění úkolů příkladné, otázky zvědavé... A nakonec si nechám všechny nepedagogické pracovníky. Tohle všechno zařídit, zabezpečit, uklidit, uvařit, vydezinfikovat také nebylo jen tak.

Podle dostupných průzkumů (zatím jich moc není) víme, že za tak dlouhou dobu, i přes veškerou snahu všech aktérů, došlo jistě k propadu v upevnění znalostí a dovedností žáků v mnohých funkčních gramotnostech (kterých a v jakém rozsahu zjistíme až po návratu do školy), kumuluje se psychická zátěž všech, a co chybí nejvíc, jsou sociální vazby. Ty nejenže chybí, ale u některých žáků se dle odborníků objevují i různé deprivace a sociální fobie. Což zní až děsivě... My jako škola na to můžeme reagovat v průběhu (možnost individuálních konzultací s učiteli ve škole, možnost kdykoliv se spojit a popovídat k třídní učitelkou nebo paní psychologkou) a samozřejmě hned po návratu dětí do školy (snaha nezahltit žáky, snaha podpořit tzv. „well being“, tedy to, aby se žáci ve škole cítili především dobře).

Pokud bych měl za sebe říci, co je nejtemnější stránkou celého roku zpět, pak je to jistě nárůst nerovností během distanční výuky. Jsme si vědomi, že cca 3 % českých dětí nemá doma počítač a připojení, zhruba dalších 5 % se k počítači dostane jen sporadicky nebo ho sdílí s dalšími členy domácnosti. Snažili jsme se to nějak

řešit. Podařilo se nám sehnat pro žáky, kteří potřebovali pomoc, techniku (tablety, notebooky) i datové připojení. Také práce paní asistentek se dařila a musím opět moc poděkovat za činnost písecké Naděje, která je prodlouženou rukou školy do mnohých rodin, kde děti potřebují pomoc. Nezapomeňme zmínit i dva turnusy speciálního inkluzivního příměstského tábora o loňských prázdninách, ani letos to nebude jinak.

Bohužel jsem zatím nezaznamenal systémovou snahu ministerstva školství toto nějak řešit, kromě výkřiku o nějakém doučování o prázdninách. Uvidíme...

Každá krize je příležitost. To se často říká a je to určitě pravda. Jen je nutno příležitost využít a nepromarnit.

Já spatřuji příležitosti (nejen naší školy, ale systému obecně) především v tom, že:

1. Udělali jsme ve škole/skolách obrovský **digitální skok**. I když jsme s myšlenkou na MS Teams a Office 365 dávno koketovali, nasadit vše do výuky nedávalo do té doby příliš smysl. Díky finanční injekci státu se také povedlo vybavit všechny přenosnou digitální technikou a já doufám, že další injekce budou chodit pravidelně i v dobách „mírových“... Myslím, že za normálních okolností bychom se jako učitelé takto neposunuli za dalších pět let. Je na co navazovat a já vidím na všech chutí digitálně růst.
2. Rozumíme slovnímu spojení **hybridní výuka**. Pokud bude někdo dlouhodobě nepřítomný ve škole, můžeme např. zkusit vysílat běžné hodiny a pomoci všem nezaostávat

za běžnou výukou. Stačí si to jen osahat, naučit se a mít správnou techniku.

3. Začala celospolečenská a pedagogická **diskuse o formativním hodnocení**. Chápeme, že formativní hodnocení není slovním hodnocením, že princip je jiný. Chápeme, že formativní hodnocení má mnohé výhody. Je nám jasné, že se to musíme (všichni aktéři) napřed naučit. Známe školy, kde formativní hodnocení využívají, a chceme se inspirovat. Uvědomujeme si ale, že měnit některé tradice je časově a myšlenkově náročné.

4. Vyzkoušeli jsme si, že lze **redukovat některé učivo**. Předseda asociace ředitelů základních škol (mediálně nyní velmi známý) kolega Michal Černý použil takové tref-

né přirovnání. Jsme v situaci, kdy se stěhujeme, ale stěhovací vůz, který dorazil, nepobere prostě všechno. Takže musíme vybrat to nejdůležitější a něco nechat na ulici. To přemýšlení o důležitosti některých věcí je těžké, ale nutné...

5. **Výuka se více než jindy individualizovala**. O práci asistentek jsem již psal. Mnozí žáci si pochvalují, že jim tato distanční výuka vyhovuje, cítí větší volnost a pohodu v tom, jak některé úkoly uchopit a zpracovat. Na druhou stranu to, co jiným vyhovuje, může být pro jiné překážka...

6. **Rodiče si uvědomují důležitost školy a učitelé si uvědomují, jak náročná je příprava dětí v domácím prostředí a jak důležitá spolupráce s rodiči**. Zde se mohou opřít o informace od vás všech a také

výsledky dvou velkých anket, které jsme zadávali v průběhu posledních měsíců. A myslím, že to samé si velmi uvědomují i žáci samotní.

Evoluční biolog Flégr (nepřehlédnutelná postava covidového mediálního prostoru) nedávno někde prohlásil, že až vykvetou pampelišky (jako botanik lékařské), že nám bude lépe. Já v to osobně doufám. Tedy pokud dodržíme jednoduchá pravidla bránící přenosu jakékoliv respirační nemoci, která jsou jasná, známá, ale ne vždy dodržovaná, pokud se bude rychle očkovat a pokud se poučíme z předchozích uvolnění.

Mně nezbyvá než vám všem popřát hodně zdraví a těšit se na úplně normální školu jako dřív.

Pavel Koc, ředitel školy

Tylovka jede i během lockdownu

ZŠ J. K. Tyla je škola pověřená v rámci krizového zákona Jihočeským krajem a Městem Písek péčí o děti zdravotníků a dalších zaměstnanců složek integrovaného záchranného systému a krizové infrastruktury státu. V praxi to znamená, že zatímco všichni ostatní žáci zůstali po uzavření škol doma, děti těchto pracovníků se každý den již od 6 hodin ráno scházejí ve škole. Nechodí si sem ale jenom hrát, mají (stejně jako ostatní) i své školní povinnosti. Během dopoledne se tedy většinou buď on-line připojují ke své distanční výuce nebo si pod dohledem dělají úkoly, které jim byly zadány jinou formou. O bezproblémový chod se stará vždy několik pedagogických pracovníků, ať už jde o paní asistentky, paní vychovatelky nebo pány učitele a paní učitelky, kterým zbývá ještě čas po jejich on-line výuce. Se zvyšujícím se počtem dětí je úměrně navyšován i počet těchto pečujících



a pomáhajících osob – tak, aby děti mohly mít podobné podmínky, jako kdyby byly doma se svými rodiči nebo ve škole se svými učiteli.

Když mají děti hotovo se školní přípravou a vyučováním, jdou se za pří-

znivého počasí buď vyvětrat ven do areálu školy, nebo si v případě zájmu mohou hrát ve velké družině, často si také mají možnost něco zajímavého vytvořit – ať už pěkný obrázek, valentýnské přáníčko nebo velikonočního zajíčka.

Nelze zapomenout ani na školní jídelnu, kde paní kuchařky chystají těmto dětem výborné dopolední i odpolední svačiny a obědy (pro které si mohou docházet i žáci školy či předškoláci, kteří jsou na distanční výuce doma a pro jejichž rodiče je to jistě v této době vítanou pomocí).

I když se všem zatím ve škole líbí, nezbyvá než doufat, že se nejen tyto děti budou moci do svých opravdových školních lavic vrátit ještě během tohoto školního roku. Ale to ukáže až vývoj situace v příštích dnech... Snad k tomu pomůže každý z nás svým odpovědným chováním...

Lenka Šindelářová



Vánoční pozdrav z Tylovky

I přestože současná doba návštěvám moc nepřeje, k jedné přece jen došlo. Tentokrát nešlo jako tradičně v předvánočním čase o návštěvu dětí, ale o předání pozdravů a dárečků zástupci pedagogů do Diakonie ČCE – střediska Blanka v Písku a do Oblastní charity Písek. Žáci školní družiny společně s paní vychovatelkou Alenou Vlnovou vy-

robili pro klienty těchto zařízení vánoční dárečky a přáníčka. Vánoční přáníčka s pozdravy poslali také žáci 3. C, 5. B a 5. C pod vedením paní učitelky Evy Hralové, Jitky Čeplové a Pavlínky Landsingerové. Všichni společně si přejeme, aby se návštěvy v obou těchto zařízeních mohly zase brzy vrátit do starých kolejí, aby děti mohly potěšit seniory i svojí přítom-



ností a třeba si s nimi opět společně i něco vyrobit.

Alice Bláhová

Jak se ti líbila (líbí) on line výuka?

Nela: Moc se mi líbila, ale někdy to byl zmatek.

Johy: Vůbec, to bylo špatný.

Valerie: On-line výuka je docela náročná. Je to určitě těžší jak pro nás, tak i pro učitele. Vysvětlování látky je v každém případě těžší a těžší a doufám, že tohle všechno brzy skončí a zase se vrátíme do škol a nebudeme u počítače, kde toho stejně moc nepochopíme.

Iva: Ta on-line výuka je docela fajn. Nevadí mi.

Jonáš: On-line výuka má své výhody i nevýhody (těch je za mě určitě více). Na distanční výuce nemám rád, že se nevidím s vyučujícím na živo a stává se ze mě větší a větší introvert. Díky občanskému chaosu se děje to, že třeba náhodou nejsem na výuce nebo PC nechce spolupracovat a pak jsou zmatky a to mi vadí. Chybí dostatečná komunikace!

Barča: Nestandardní. Myslím, že ve škole je to mnohem lepší.

Anička: Byla dobrá, ale měla i nějaké nevýhody.

Josef: On-line výuku moc nemusím, jelikož dá mnohem více úsilí se na látku naučit sám než s učitelem.

Míra: Pro mě byla mega dobrá.

Jáchym: Tak on-line výuka mě bavila. Mohl jsem být celý den doma. Pravda, po týdnu už mě to štvalo, ale jinak to bylo fajn, dělaly se mi líp testy, protože jsem na to měl klid, a jinak to bylo celkově fajn.

Štěpána: Jde to, ale přála bych si, abych už chodila do školy.

*Za odpovědi děkuje a brzký návrat všem žákům do školy přeje
Nikola Žáková, 7. B*

Zamyšlení nad současnou dobou

(takhle se zamýšleli v hodině občanské výchovy dnešní deváťáci)

DNEŠNÍ DOBA – DOBA KORONAVIROVÁ

Tato nemoc ovlivnila život mnoha lidí včetně mě. Sice bere, ale i dává. Sebrala mi moji svobodu, koničky a ještě se musím učit sám, což je dost frustrující. Proto si přeji, aby tohle všechno už skončilo. Nelíbí se mi to, ale koho zajímají moje názory. Jsem jenom prostý kluk z města.

Skončí tohle někdy? Už mě to fakt unavuje. Jsme jako vězni, kteří čekají, než je někdo osvobodí. Štve mě, že nemůžu jít ven, štve mě, že nemůžu jít do školy, nic už mi nezbylo kromě útěchy od svých blízkých. Bojím se o ně, mamka s babičkou pracují v nemocnici, mohou se kdykoliv nakazit a co potom? Ta nemoc se šíří jako povodeň, napáchá mnoho škod, pár lidí zaplatí životem. Ale i povodeň jednou musí jednou ustát.

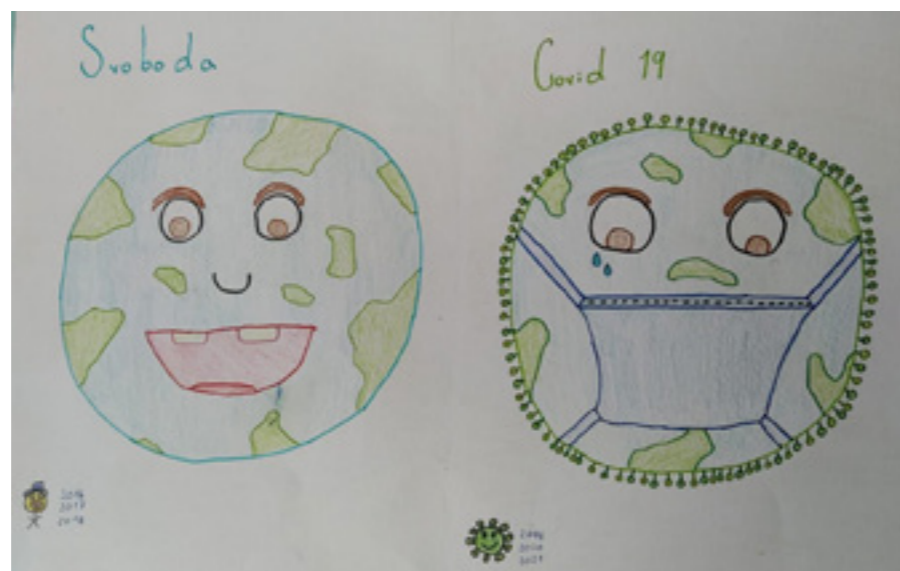
Ale na druhou stranu mám teď spoustu času, starám se více o sebe a svoji

rodinu a za žádnou cenu nedovolím, aby ta věc někoho napadla. Poslední dobou pomáhám otci s předěláním sklepa. Basketball jsem také neposlal k ledu, naopak touha a vášeň je čím dál tím silnější a můžu si dovolit říci, že se zlepšuji a že na sobě makám. Jsem jako mašina poháněná touhou.

Těch zábavných historek mám spoustu, třeba jak nás zastavili poli-

cisté za to, že nemáme roušky. V duchu jsem si říkal, že nám dají pokutu nebo že by chtěli občanky, a pak se ukázalo, že je to kamarádův strýc. Kdybych je tu měl vypisovat všechny, tak tu budu do rána.

Tohle vše poukazuje na nepřipravenost lidstva. Ale stejně by mi fakt dost zajímalo, jak to všechno skončí, jestli to bude jak v nějakém sci-fi,



že všichni umřeme či se z nás stanou zombie nebo to v klidu přečkáme.

Petr Procházka, 9. A

JAK COVID ZMĚNIL REŽIM NAŠÍ RODINY?

Koronavirus. Téma, které v dnešní době ovlivňuje nejen naše životy, společnost, ale i celý okolní svět. Jak covid změnil režim mé rodiny?

Myslím, že v naší rodině, na rozdíl od jiných domácností, se během koronavirové krize moc věcí nezměnilo.

Domnívám se, že nejvíce zásadní změna našeho režimu je, že méně navštěvujeme naše prarodiče. Dříve jsme se s nimi setkávali každý týden a nyní už jen párkrát za měsíc. Moji rodiče nyní končí později v práci než obvykle, aby zastali práci za své kolegy, kteří jsou v karanténě, nebo se doma starají o své děti.

Také se méně setkávám se svými přáteli. Ať už kvůli vládním nařízením, nebo abych chránila zdraví sobě, jim a všem okolo sebe. Snažím se s nimi ovšem komunikovat aspoň ve škole, nebo přes sociální síť.

Koronavirus v dnešní době ovlivňuje životy spousty lidí, zasahuje do jejich životů a naplňuje je nejistotou. Naši rodinu našťěstí ovlivnil jen minimálně, stále se snažíme být optimističtí a chránit naše blízké.

Soňa Vondráková, 9. A

Co nového v Ekotýmu v době covidové

Přesto, že se nevidíme, neztrácíme čas a naději na spolupráci. S Ekotýmem se scházíme online na Teamsch každé pondělí kolem 12.45 hod. Pokaždé to vyjde někomu jinému, záleží na rozvrhu. Společně pracujeme na přípravě akcí, které proběhnou, až se zase dostaneme do školy. Promýšlíme, jak oslovit spolužáky a veřejnost, navrhujeme plakáty. Zároveň se informujeme o novinkách v ochraně přírody, recyklaci nebo třeba alternativních zdrojích energie.

Tady je přehled připravovaných aktivit:

- sbírka krmiva pro přestárlá zvířata v útulku v Záhoří
- účast na online „Konferenci o klimatu“
- výpočet osobní Ekostopy
- „Víte, s čím si hrajete“ – informace o způsobu výroby hraček nejznámějších značek
- ekoznačení výrobků – propagace výrobků s ekologickou značkou
- „Ukličme Česko“ – jarní úklid přírody
- „Hodina Země“ – propagace šetření energiemi

Některé akce budou muset rok počkat, ale třeba jarní úklid nebo Hodinu Země propagujeme každoročně. Snažíme se přesvědčit, že na jarní vycházce nám starší batoh s pytlíkem a rukavicí na sběr vadit nebude a společně uděláme pro přírodu a naše životní prostředí moc.

A jak vypadá „Hodina Země“?

V době, kdy čtete tento článek, je už asi za námi. Letos proběhne 27. 3. 2021 od 20.30 do 21.30 hod. V této době všichni účastníci zhasnou, vypnou, anebo alespoň ztlumí elektrické spotřebiče. Zapojí se i významné budovy zhasnutím osvětlení. A co běhen této hodiny dělat?

Zde je pár tipů:

- Rozsvítit svíčky
- Vyprávět příběhy, hlavně ty rodinné. Jaké to bylo dříve, jaký život měli vaši předci, jaké měli zaměstnání, co je bavilo, kde žili a jak na ně vzpomínáte.
- Hrát hry, zazpívat si, zavzpomínat na dovolené, rodinné příhody, sportovní zážitky.
- Vyprávět děj oblíbeného filmu, knihy...

*Yvona Zuntová
(vedoucí kroužku Ekotým)*

První měsíce nového roku v družině

Ačkoliv jsme kvůli epidemické situaci nyní opět všichni uvězněni doma, v předchozích týdnech jsme udělali v družině mnoho práce. Stihli jsme radovánky ve sněhové nadílce, stavění sněhuláků, bobování. Sníh jsme využili i ke zkoumání stop. A slunné počasí zase k vy-

cházkám do okolí školy a do přírody. Protože jednou z radovánek byli sněhuláci, tak jsme si je také vyráběli. Práce s vlnou a přízí byla výzvou nejen pro dívky, ale i chlapci byli velmi nadšení a snaživí. Únorová odpoledne se ve školní družině nesla v duchu kreativní tvorby, završena

krásnou masopustní výzdobou družiny a výrobou netradičních karnevalových masek. I přesto, že jsme si v současné době nemohli užívat každoroční celodružinový karneval, udělali jsme si alespoň vlastní ve své družině. Karneval jsme pojali jako soutěžení a hry v maskách.

Po příjemně stráveném odpoledni se už všichni těšíme na další s přáním, aby ten příští už mohl být bez roušek a omezení. Na závěr zbývá jen poslat vzkaz dětí z 1. A. Přejeme všem pevně zdraví v příštích dnech.

Vladimíra Vicherková



Záložky ze Slovenska

Během distanční výuky v měsíci listopadu přišel na naši školu již očekávaný balík. Byly v něm zabalené knižní záložky malované žáky ze slovenské základní školy J. A. Komenského z Velkého Krtíše. S touto školou udržujeme již několik let skvělou spolupráci prostřednictvím projektu „Záložka do knihy spojuje školy.“ V balíčku na nás čekaly nejen knižní záložky, ale i milé dárky v podobě školního časopisu a dřevěných vánočních ozdob, které vyráběly děti při hodinách pracovní výchovy. Záložky malovali žáci na stejné téma jako my: „Radost ze čtení ukrytá ve verších nebo v próze“. Pro první stupeň bylo posláno 40 a pro druhý stupeň 30 záložek. Po návratu do školy z online vyučování byly slovenské

kávaný balík. Byly v něm zabalené knižní záložky malované žáky ze slovenské základní školy J. A. Komenského z Velkého Krtíše. S touto školou udržujeme již několik let skvělou spolupráci prostřednictvím projektu „Záložka do knihy spojuje školy.“ V balíčku na nás čekaly nejen knižní záložky, ale i milé dárky v po-

době školního časopisu a dřevěných vánočních ozdob, které vyráběly děti při hodinách pracovní výchovy. Záložky malovali žáci na stejné téma jako my: „Radost ze čtení ukrytá ve verších nebo v próze“. Pro první stupeň bylo posláno 40 a pro druhý stupeň 30 záložek. Po návratu do školy z online vyučování byly slovenské

záložky našim žákům rozdány. Věřím, že z nich naši žáci mají radost a již s nimi založili nějaký zajímavý

knižní příběh. V Tyláčku si můžete některé ze slovenských záložek prohlédnout.

Eva Hralová



Karnevalové veselí

Více než dvacetiletá tradice karnevalu školní družiny byla letos přerušena koronavirem. Přesto jsme konec masopustu oslavili alespoň v jednotlivých odděleních. Vyráběli jsme masky a v týdnu od 15. února jsme si užili karnevalové veselí ve všech odděleních, která byla v provozu. Nechyběly soutěže, tanec a dobrá nálada. Přesto si moc přejeme, abychom v příštím roce mohli navázat na dlouholetou tradici celodružinového karnevalu.

Vlasta Vlasatá



Třetáci tvořili pohádky

O TOULAVÉM MEDVÍDKOVI

Rozálie Juklová

Byl jednou jeden medvídek a ten se rád potuloval, takže mu říkali Touláček. Jednou se šel podívat na lišky Kulišku a Elišku. Rozhodli se spolu jít na houby. Potkali tam divočáka Bručáka a ten jim řekl: „Jděte raději na maliny, houby nerostou.“ Tak se vypravili k lesu na maliny. U lesa potkali veverku Věrku a ta jim poradila: „Jděte raději k rybníku, tam rostou nejsladší.“ Když přišli k rybníku, už se stmívalo. Touláček se začal bát a na maliny ani neviděl. Naštěstí tam byla žába Bába, která povídá: „Touláčku, co tady děláš? Copak ti maminka neříkala, ať se netouláš daleko od domova?“ Touláček jen smutně vzlykal, ale byl rád, že mu žába Bába ukázala cestu domů. Doma už na něj čekala vystrašená maminka. Touláček jí slíbil, že už se tak daleko nikdy nezatoulá.

KOČKA VLOČKA JDE DO SVĚTA

Vanessa Havlíková, Zuzana Hvězdová

V malém domečku bydlela zvědavá kočka Vločka. Jednoho dne si děti šly hrát na hřiště a nechaly na dvorku otevřená zadní vrátka. Kočka Vločka viděla příležitost, aby šla do světa. Přeběhla louku a dostala se až k řece. Chtěla na druhý břeh, ale nevěděla jak. Najednou uviděla loďku s převozníkem, schovala se do křoví a čekala, až nastoupí nějakí lidé. Netrvalo dlouho a lidé přišli. Kočka Vločka s nimi nastoupila a odplula na druhý břeh. Tam pobíhal pejsek Flíček. Vločka se ho zeptala, jestli by s ní nešel do světa. A Flíček s radostí souhlasil. Šli a šli, až došli k jeskyni. Nakoukli dovnitř, ale viděli jen samou tmu. Protože byli oba zvědaví, šli dále. Trochu se báli, když jim

najednou nad hlavou proletěl netopýr. Lekli se a utíkali, co jim nožičky stačily. Ani nevěděli jak, a už byli zase zpátky u řeky. Vločka rychle skočila Flíčkovu na záda a ten s ní přeplaval na druhou stranu. Vločka ho za to, že ji převezl přes řeku, pozvala k sobě domů. A protože pejsek Flíček žádný domov neměl, zůstal u kočičky Vločky napořád.

JAK ŠLA ŽOFKA DO SVĚTA

Jan Dvořák

Jedné noci se zdál opičce Žofce sen, jak utekla ze ZOO. První kroky vedly do skladu s banány. Tam jich několik uloupila a vydala se na cestu do Zimbabwe. Cestou potkala slona Bimba, se kterým se skamarádila a prožívala s ním hodně legrace. Když měla všechny banány snědené, zaběhla s Bimbem k hotelu. U jídelního stolu seděl zamilovaný pár, který měl na stole ovoce. Žofka řekla Bimbovi,

ať se schová a ona skočí pro ovocnou mňamku. Žofina se zhoupla na ocase a skočila na stůl pro ovoce. Zamilovaný pár se lekl, až spadl pod stůl. Žofka ukradla ovoce, vyskočila na strom a zamilovanému páru se jen vysmála. Z nenadání se objevil Bimbo a zamilovaný páreček postříkal vodou z choboty. Žofka se začala tak moc smát, až se popadala za břicho a spadla Bimbovi rovnou na záda. Pak spolu utekli do pralesa. Najednou se Žofka vzbudila a zjistila, že je stále v ZOO.

O ŠMUDLOVI

Zbyněk Malík

Byl jeden kocour Šmudla a toho nebylo být pořád doma. Vydal se proto do světa za dobrodružstvím. Doběhl k řece a přemýšlel, jak se dostat na druhý břeh. Široko daleko neviděl žádný most. Jen u břehu se vyhrívala stará říční želva. Šmudla jí poprosil o převezení. Netušil však, že na druhé straně žije zlověstný lišák, který na něho okamžitě zaútočil. Bojovali dlouho, ale nikdo nezvítězil. Jen Šmudlovi došlo, že doma je mnohem lépe.

Muž, který sázel stromy, inspiroval naše šestáky... .

Žáci šesté třídy poslouchali při online hodině audioknihy **Muž, který sázel stromy**. Hlavní hrdina vysázel sám tolik stromů, že změnil ráz celé krajiny, do které se vrátila voda a lidé. A pak dostali úkol. Znáte někoho, kdo také nezištně ostatním pomohl nebo pomáhá? Mohou to být zdravotníci, kamarád, rodiče, babička, vy, zkrátka kdokoliv. Napište o něm příběh. Pokud nikoho takového neznáte, příběh si vymyslete.



PANÍ FORMÁNKOVÁ

V naší ulici bydlí stará paní Formánková, která chodí o berlích. Těžko se pohybuje a špatně se jí dýchá. Každá cesta na nákup do našeho obchodu na rohu je pro ni moc namáhavá.

Sousedka paní Formánkové je mladá paní s miminkem, která je na mateřské dovolené. Když potkala paní Formánkovou cestou do obchodu, nabídla jí, že jí pomůže s nákupem domů.

Paní Formánková měla radost, že jí někdo pomohl odnést nákup. Sousedka se s ní pak domluvila, že jí bude chodit nakupovat vždy dvakrát týdně. Pokaždé, když jede do supermarketu, vezme si od paní Formánkové seznam a moc ráda jí nakoupí.

Paní Formánková tak nemusí chodit na nákup a má ho i levnější, protože v supermarketu jsou lepší ceny.

Štěpán Souhrada, 6. C

SAM

Ahoj, já jsem Sam a žiju na kraji sídliště u moc milé paní. Ta žije sama, a tak si mě před 7 lety pořídila. Prožívali jsme spolu spoustu dobrodružství, ale bohužel teď už ji nohy moc neslouží, a tak se mnou nemůže chodit na výlety a dlouhé procházky. Jít ven, abych udělal bobek, to se mnou jde, ale na dlouhé vycházky ne. Ale jak bych to zvládnul, když bych se nemohl vydovádět s kamarády venku?! To by moje paní nestačila zašívát polštáře a bačkory. To bych se nudil. A tak po dlouhém hledání jsme nalezli dobrovolníky, kteří by mě vyvenčili za paničku. A za to se žádný pes nemusí stydět, protože dobrovolníci, kteří nás venčí, jsou moc super, hrají s námi i bezva hry.

A tak vás provedu dnešním dnem. Já vstávám docela brzo, protože se

už nemůžu dočkat zábavné procházky. Pak se o chvíli později probudí i moje panička a vysype mi do misky křupavé granule a lahodnou psí konzervu. Hned, jak to spořádám, mi oblékne huňatý kožíšek, aby mi nebylo v zimě chladno. Nasadí mi pak ještě modrý obojek a připraví vodítko. Chvilku po 12. hodině po obědě zazvoní u dveří mladý kluk a převezme si mě od mé paní. Vždy ještě řekne, jak dlouho a kde budeme venku. Někdy mě brává do parku, nebo se mnou jde na posečené pole a hází mi tenisák. Dnes jsme šli do středu sídliště, kde bylo spousta jeho kolegů a kolegyň, kteří taky venčili pejsky z celého okolí. Společně s mými kamarády Maxem a Punťou jsme hráli na babu. Pak se do toho zapojili i dobrovolníci a byla opravdu velká legrace. To jsme si všichni moc užili. Jenže odbila čtvrtá hodina a musel jsem jít domů. To ale vůbec nevadilo, protože jsem se zase moc těšil na paničku. Mladý kluk mě tedy odvedl domů, kde mě předal mé paní, podbal mě ještě na čumáčku a odešel. Spolu s paničkou jsme se zachumli do deky a já jí ležel na klíně. Tiše jsem poslouchal cinkání pletacích jehlic, se kterými právě pletla panička nový svetr, který dá své vnučce, až přijede na návštěvu.

Kája Lidová, 6. C

ŠUMAVA

Byl úplně normální den jako každý jiný a my jsme jeli na Šumavu. U nás nebyl žádný sníh, takže jsme museli za sněhem vyrazit my. Jeli jsme asi tak hodinu a půl. Když jsme tam dojeli, vzali jsme boby a sáně a šli na kopec. Mamka řekla, že tam budeme tři hodiny. Když se pak blížil čas k odjezdu, vyrazili jsme k autu. Cestou jsme s bráchou viděli kopeček, byl celkem malý, ale hodně prudký... Byly tam i jiné děti, svezli jsme se každý dvakrát. Pak už mě to přestalo bavit. Sedla jsem si pod kopeček a

čekala na brácha. Ten si tam mezi tím jezdil dál. Pod kopečkem úplně dole byla silnice. Když člověk sjel a nezabrzdl, tak ho mohlo srazit auto. Můj brácha jel poslední jízdu, kopec byl prudký jako blázen, takže mu to trvalo trochu déle se vyškřábat nahoru, ale zvládl to. Byl už nahoře a chystal se sjet. A já pořád čekala. Max teda nasedl na talíř a jel, ale nikdo nevěděl, že zrovna v tu samou dobu pojedou auto. Bylo velké a černé. Maxovi to jelo vážně rychle, byl dole coby dup a auto těsně před ním projíždělo. V jeden okamžik by byli nastejno v cíli. Naštěstí jsem ho zatáhla za bundu a zastavila. Byl tak nadšený z jízdy, že si ani neuvědomil, co se mohlo stát. Mamka mu vynadala, ale zároveň byla šťastná, že se nikomu nic nestalo...

Roza Bušta, 6. C

ČERNÝ PEJSEK

Každé léto jezdím s mamkou a kocourkem Bertíkem na chatu do Heřmaně. Někdy tam s námi jsou i moji bratrance a babička. Také za námi jezdí můj brácha Fanda.

Je to asi tři roky, co se mezi chatami, u řeky a v lese potuloval starší černý pejsek. Mamka mi říkala, že může být zlý a nemocný, ale časem jsme zjistili, že je hodný a přítulný. Bylo mi ho líto, a tak jsem mu venku začala dávat vodu do misky a granule, piškoty a nějaké to masíčko. Byl rád, když jsem ho hladila. Často jsme ho vídali u řeky a pak šel s námi na chatu. Tak jsem mu dala nějakou dobrotu.

Dokonce si ho oblíbil i můj kocourek Bertík a očichávali se spolu. Pokaždé, když se u nás pejsek objevil, dostal něco dobrého na zub, a když jsme odjížděli, nechali jsme mu u plotu miskou s vodou a granule.

Bohužel už nějakou dobu se pejsek neobjevil, ale věřím, že se zase brzy

POKRAČOVÁNÍ NA DALŠÍ STRANĚ →

ukáže a já mu opět budu dávat dobroty.

Aneta Hávová 6. C

DÁREK PRO LUCII

Příběh se odehrává v Praze, začíná setkáním desetileté Lucie s úspěšným podnikatelem panem Janečkem na Staroměstském náměstí, kde Lucie prodávala své výrobky. Bylo to v době adventní, kdy už venku mrzlo, přesto se děvče třeba i několik hodin denně neúnavně snažilo získat takto peníze. Lucie pocházela z chudé rodiny, žila se svou maminkou a třemi sourozenci v azylovém domě, protože jejich tatínek onemocněl vážnou chorobou, na kterou i zemřel, a oni se pak museli odstěhovat ze svého bytu právě do tohoto náhradního bydlení. Protože Lucie milovala tanec, chtěla docházet do tanečního kroužku, to však nebylo pro nedostatek peněz v jejich rodině možné. Vyráběla proto doma vonné svíčky, které prodávala na náměstí.

Pan Janeček se na adventní trhy vydal koupit vánoční dárek pro svou dceru, která byla ve stejném věku jako Lucie. Tam si všiml děvčete u stánku se svíčkami. Lucie ho zaujala, jak moc se snažila kolemjdoucím své výrobky prodat. Oslovil ji a zjistil, že prodává svíčky proto, že si chce uspořit peníze na taneční kurz. Koupil si pak u ní nejen svíčku, ale dal jí i dostatek peněz na to, aby se na kurz mohla přihlásit.

Lucie byla velmi šťastná, že se jí splnilo její přání, byl to pro ni nejlepší vánoční dárek. Protože ji tanec velmi bavil a pilně se mu věnovala, byla nejlepší v taneční skupině, takže získala v tanečních soutěžích řadu ocenění a stala se z ní nakonec i profesionální tanečnice. Díky svému talentu získávala nejen medaile, ale i uznání a bohatství.

Osud pana Janečka nebyl tak úspěšný jako ten Luciin. V průběhu let se mu přestalo dařit v podnikání, opustila ho proto žena i dcera. Toulal se pak bez domova centrem Prahy. Jeho život byl velmi vzdálen tomu, jak žil předtím. Jeden z bezdomovců mu dokonce ukradl i boty. Tak ho jednoho dne potkala Lucie, poznala v něm muže, který jí v dětství dal ten nejhezčí vánoční dárek – peníze na taneční kurz, čímž jí změnil celý život. Byla mu vděčná za své štěstí. Proto ho přijala do svého domu a starala se o něj jako o svého otce, kterého ztratila v dětství.

Terka Kellnerová, 6. C

TOHLE JE DIZZI

Ahoj, jsem Dizzi. Možná si teď myslíte, že jsem normální lidská holka, ale ne, já jsem totiž pes. Ale ne tak obyčejný pes, protože já mám velkou zodpovědnost. Tak už vás nebudu napínat, jsem policejní pes.

Je to velmi těžká práce, ale pro mě je to brnkačka. Chci vám teď povědět, jak to se mnou bylo úplně od začátku. Bylo 2. 2. a já jsem poprvé viděla svět. Byla jsem největší ze všech štěňat, a to se nás ten den narodilo deset. Už když jsem byla malá, uměla jsem vyčmukat všelijakou kost, asi si troufnu říct, že mě rodiče měli nejradši ze všech štěňat. No a tak jsme si žili jako krásná psí rodinka a bylo to super. Jenže jednoho slunečného dne nás všechna štěňata dali do auta a odvezli nás pryč, a to byl poslední den, kdy jsem viděla svoje rodiče. A taky sourozence, protože nás rozvezli každého jinam. Vzpomínám si na to, že jsem v tom autě zůstala sama, bála jsem se, to dá rozum, ale zvládla jsem to. Auto se zastavilo a já jsem slyšela, že se tam venku bavili dva muži o mně. Otevřely se dveře a tam byl on. Jmenoval se Ben, on si mě vzal, je to dodnes můj páníček. První dojem byl

takový, že z něj páchla pánská voňavka, mně tedy moc nevoněla. Ben měl tenkrát na sobě černé kalhoty a modrou košili, na které bylo něco napsáno, to jsem totiž ještě neuměla číst. No a to je vše, co si z toho dne pamatuju.

Teď už mi je šest let a jsem ten nejlepší policejní pes v Čechách a zná mě skoro každý. Ale néé, hezky si tu s vámi povídám o životě a tady celou dobu zvoní zvonek, že musíme jet k nějakému případu. Ale víte co? Já vás vezmu s sebou.

Už jsme na místě a jsme u rybníka. Ale ne, támhle se někdo topí a křičí o pomoc. Ben otevírá dveře a běží k rybníku. A co já? Na mě zapomněl? Co mám dělat? Tak třeba budu štěkat a on mi přijde otevřít. Ale to je blbost. Něco mě napadlo, prorazím okno! Rozběhnout a buuuuummm, jsem venku. Když běžím k rybníku, Ben na mě volá: „Skoč tam!“ No jo, ale já se vody bojím. Ale potom jsem uviděla to malé dítě, jak se už potápí ke dnu. Skočila jsem do té studené vody a cítím, jak se mě najednou někdo chytil za krk a drží se tak pevně, že se mi jeho nehty zadrápily do krku. Začala jsem plavat ke břehu. Doplavala jsem ke břehu a dítě jsem zachránila. Den potom jsem dostala za odměnu obří věnec špekáčků a byla jsem nejšťastnější pes pod sluncem. Aspoň vidíte, jak je těžké být policejním psem.

Anička Rokosová, 6. C



Den gorily

Při online výuce jsme si četli ukázkou z knížky **Gorila a já** od Fridy Nilsson. Děti se dozvěděly pouze informaci, že Gorila adoptovala desetiletou Jonnu z dětského domova a právě si ji přivezla domů. Přečetla jsem popis místnosti, kde Gorila (a teď i Jonna) bydlí. V pokoji byla spousta odpadků ze skládky, na stole dveře od auta, na kredenci rozbítý vysavač a hromada špinavého nádobí. Nejprve děti kreslily pokoj podle popisu a pak měly vylíčit, jak asi Gorila tráví svůj den. Kája z 6. C vyprávění dokonce dovedla až do překvapivého konce. Jestli je její příběh stejný jako ten z knihy Gorila a já, si už ověřte sami. Knižka je k vypůjčení ve školní knihovně a určitě stojí za přečtení.

Jitka Bartošová

Gorilu vzbudil její velmi oblíbený a hlasitý, rachtavý zvuk ze skládky. Neváhala, vyhrabala se z proležené matrace a rozběhla se za zvukem na skládku. Jonna se rozespálým nechápavým pohledem podívala na gorilu, která už ale vyběhla zadním vchodem. Chtěla prozkoumat, kdo a co za poklady vyhodil na skládku. Gorilu oslnil sluneční svit



odrážející se z prasklého skla mikrovlnné trouby. „A mám to!“ zvolala šťastně, jako kdyby vyhrála v loterii. „Tuhle ve své sbírce ještě nemám.“ Mikrovlnka měla rozbítý podtácek a ulomený pant u prasklých skleněných dvířek. Gorile to vůbec nevadilo, ba naopak, byla tak nadšená, že zapomněla sobě i Jonně udělat snídani. Když Jonna vstala z houpací sítě, srazil ji na kolena silný zápach pocházející od kuchyňské linky. O pár minut později přišla na to, že to jde z mikrovlnky a že v ní leží plesnivá slupka od banánu. „Fuj,“ řekla Jonna. Zavřela mikrovlnku a šla se podívat ven před dům, co tam gorila kutí. Ta se pustila do vynálezu, jenže zjistila, že jí chybí důležitý šroubek. Ale znala místo, kde takových šroubků mají spoustu. „Chceš jít se mnou, Jonno?“ zeptala se gorila. „Ne díky, už mám dost tvých přednášek o tom, jak je každá věc ze skládky v tvém domě užitečná, raději tu počkám,“ ušklíbla se Jonna a zašla zadním vchodem do domu. Jonna si řekla, že teď je ta šance udělat ze skládky, které gorila říká dům, opravdový, čistý, voňavý domeček s květinami u oken. A tak se Jonna pustila do práce. Doma neměla žádné čisticí prostředky, jako třeba Savo, utěrky, mop atd., a proto musela doběhnout s pár kačkami do vedlejší samošky koupit alespoň ty základní věci na úklid. Když



se vrátila, začala s vytíráním podlahy. Dveře od auta, které se na jídelním stole povalovaly snad už 20 let, uklidila dozadu na dvůr. Starý vysavač s ulomenými kolečky a rozbitou televizi tam dala také. Pak se pustila do velmi zanedbaného sporáku. Leželo tam hodně věcí, které musela uklidit, a i samotný sporák umýt od mastnoty a kousků jídla. Když se veškerý nábytek leskl čistotou, popadla Jonna peřinu i polštář, všechny deky a zavěšenou houpací síť. Rozhodla se, že je umyje alespoň v neckách, které si ležely na velké hromadě pneumatik. Když všechno vyprala, spravila vyhozenému vysavači kolečka a vyluxovala turecký koberec. Jako poslední, co z úklidu zbývalo, bylo vyrovnat všechny komínky knih, které se vršily všude možné. Potom, co i tohle Jonna udělala, konečně se mohla rozvalit do žlutého ušáku. Když se gorila vrátila domů, velmi ji zaskočila vůně čerstvě pečených čokoládových sušenek a kvetoucích fialek v každém z oken. Jonna s úsměvem nabídla gorile. „Chceš?“ zeptala se. Gorila neměla slov. Ale jako první ji zajímalo, kam se poděly všechny ty věci, které měla doma ze skládky. Jonna ji uklidnila, že jsou vzadu na dvoře a že do domu nepatří. Gorila byla hodně překvapená a přiznala, že je to tak lepší. Nakonec byla moc ráda a v uklizeném domečku spokojená.

Kája Lidová, 6. C

Navzdory všemu (IV.)

POKRAČOVÁNÍ Z MINULÉHO ČÍSLA

„Do útoku!“ zařval zjizvený muž a máchl přitom svým mečem ve vzduchu. Hned potom se rozjel s vytaseným mečem k hradu a asi předem domluvených padesát nájezdníků za ním.

Edrik a všichni ostatní na hradbách čekali na povel lorda Richarda ke střelbě. Zatím ale nevydal ani povel k natažení luku. Zato nájezdníci se přibližovali blíž a blíž, dokud nebyli na dostřel.

Nebyli moc rychlí, neboť nesli i beranidlo. Nesli ho čtyři nájezdníci a za nimi klusal na koni ještě jeden velitel, který měl nejspíše na dohled ono beranidlo a vydával vojákům, kteří ho nesli, rozkazy. Avšak onen velitel se zjizvenou tváří, který jim dnes dal nabídku vzdát se, jel v čele na černém, vyzbrojeném koni. I on sám byl vyzbrojen velmi dobře. V rukou třímal jedenapůlruční meč neboli bastard. To bylo něco mezi jednoručním a obouručním mečem. Tento se ale držel jednou rukou za rukojeť a druhou za hlavicí (pro větší obratnost v boji) a velikostí sahal dospělému muži asi do výšky žeber, zatímco obouruční meč byl častokrát velký jako sám bojovník. Tento druh meče se ale nejčastěji používal v boji jednoho proti jednomu v takzvaných božích soudech.

Když byli nájezdníci už velmi blízko, tak lord Richard vydal povel k natažení luku. Jenže povel ke střelbě stále nepřicházel. „Na co sakra čeká?“ řekl Edrik Michalovi, stojícímu vedle něj. „Otče! Na co čekáš?“ zvolal místo odpovědi. Lord se na něj překvapeně podíval. Jenže poté to baron už nevydržel a zvolal sám: „Střílejte!“

Všichni v ten okamžik pustili tětivu a vystřelili. Nikdo nemířil, protože se střílelo do davu. Jak Edrik viděl, tak několik šípů zasáhlo. Jak sledoval svůj šíp, spatřil, že zasáhl mladého nájezdníka v kožené zbroji přímo do krku. Na jeho pohled nikdy nezapomněl.

Edrik už při lovech zabil dost zvířat, ale člověka... nikdy. Byl to strašlivý pocit. Ten blondatý kluk s modrými očima padl k zemi a rychle byl mrtev. Pro Edrika to bylo strašlivé trauma. Bylo mu nanejvýš osmnáct. Edrik se ale snažil uklidnit myšlenkou, že pokud by ho netrefil, mohl by ten nájezdník zabít spousty jiných nevinných lidí.

Ostatní se ale tak dobře netrefili. Nájezdníků padlo jen pár a několik dalších bylo zraněných. Edrik dokonce zahlédl, jak se jeden s šípem v noze vrací k táboru a jeho pravděpodobný kamarád mu pomáhá. Tak ho napadlo, že pouhým zraněním může z boje vyřadit hned dva, ale nad tou myšlenkou se moc dlouho nepozastavoval a na lordův povel vkládal nový šíp do tětivy. Vypadalo to, že se Richard už vzpamatoval a tentokrát bez zdržování hlásil povel k další střelbě.

Tentokrát Edrik svůj šíp ztratil z očí, neboť zmizel v davu, tudíž neměl tušení, zda někoho trefil nebo ne. Všiml si ale, že jednomu z vojáků se podařilo trefit do břicha nájezdníka, který byl jedním z oněch čtyř, kteří nesli beranidlo. Jejich velitel nejspíše něco zařval a jeden z útočníků převzal místo padlého a pokračovali dál.

Edrikovi vrtalo hlavou, proč nezaútočili naráz všichni vojáci a ještě k tomu nechápal, proč mají ti útočící jen jedno beranidlo a žádné žebříky. Říkal si, že museli mít nějakou zvláštní taktiku.

„Michale, víš, kde je ukrytá tajná chodba?“

„Jo vím. Proč se ptáš?“ otázal se zmateně Michal.

„Nájezdníci o ní nejspíše ví, jinak by před bránu neposílali tak málo vojáků. Měl by to tam někdo hlídat,“ vysvětlil mu Edrik.

„Dobrý nápad, snad mi to otec dovolí, ale stejně nevím, jak by se mohli

o té chodbě dozvědět,“ řekl mu Michal a běžel ke svému otci. Edrik mezitím několikrát na Richardův povel vystřelil. Tentokrát se Edrik snažil trefovat k beranidlu.

Asi na popáté se mu povedlo něco skvělého: Podařilo se mu trefit toho nájezdníka, který dával povely ohledně beranidla. Mezi nájezdníky nastal zmatek. Byli téměř u brány a najednou nevěděli, co mají dělat. Zjizvený velitel na koni se je snažil opět zorganizovat, ale vzhledem k tomu, že byli tak blízko hradu, tak dal baron povel k libovolné střelbě. Během chvíle sestřelili minimálně deset nájezdníků, neboť z takové blízkosti to již nebyl problém. Edrik zabil ještě alespoň čtyři další, ale už to nebylo tak strašné, jako když sestřelil toho prvního. Nyní se totiž snažil nedívat na ty, které zabil on. Několika šípy se pokusil trefit i onoho zjizveného muže na koni, ale ten měl až moc velké štěstí. Podařilo se mu ho sice trefit, ale po jeho plátové zbroji šíp pouze sklouzl.

Velitel na koni pochopil, že je to ztracené a zavelel k ústupu. Zaútočit znovu mohli buď až den nato, nebo zákeřně v noci. To by ale nemuselo být za tak dlouho, neboť slunce už zapadalo. Nebo by se do hradu mohli dostat tajnou chodbou. Pak si všiml, že baron Rodrik se nejspíše chystal mít proslov. Šel tedy blíže, aby slyšel lépe.

„Mí přátelé. Jsem nesmírně vděčný Bohu za to, že dnešek jsme všichni ve zdraví přežili. Víte, proč se tento hrad nazývá Velká Hora? Nikomu se totiž nikdy, díky jeho obrovským hradbám, nepodařilo ho dobýt. Nevím, zda jste někdo byl na jiném hradě, ale věřte, že ten náš je jedním z největších a s nejlepší obranou pozicí. Ale dnešek jsme nepřežili jen díky hradbám, ale hlavně díky vám. Díky každému z vás a jsem na vás všechny nesmírně hrdý. Ale tohle nebyl konec, brzy zaútočí se zbytkem armády. Nesmíme proto otálet a připravit se ještě lépe. A vzhledem k tomu, že nevíme, kdy zaútočí znovu, musíme hlídat. Na závěr chci jen říct, že Bůh je na naší straně, to

mi věřte, neboť vždy je nějaká šance. Hlavně si ale pamatujte, že my, jakožto bojovníci z Velké Hory, budeme bojovat: NAVZDORY VŠEMU!“ Poslední slova zakřičel.

Poté, co domluvil, naznačil Edrikovi hlavou, že si s ním chce promluvit v soukromí. Edrik ho tedy následoval. Slezli z žebříku a potom k němu na nádvoří začal baron mluvit: „Edriku, viděl jsem, jak dobře jsi po nájezdnících střílel. Výborně,“ pochválil ho.

„Je mi ctí bojovat na vaší straně, můj pane,“ odpověděl mu a přitom se uklonil.

„A možná bychom tady teď nestáli nebyť jednoho muže, kterému se podařilo sestřelit toho velitele. Nevíš náhodou, kdo je ten vynikající lukostřelec?“ zeptal se ho. V Edrikovi to vyvolalo zmatek, protože se nechtěl vychloubat, ale také nechtěl lhát svému pánovi. Ale přece jenom byl baron chápavý člověk, a kdyby zjistil, že lhal, asi by to pochopil. A tohle ani nebyla lež, za kterou by se popravovalo.

„Netuším, můj pane,“ odvětil tedy.

„Doopravdy? To je škoda, chtěl jsem ho nějak odměnit,“ řekl s pobaveným výrazem, ale potom se jeho pohled změnil na vážnější a baron pokračoval v mluvení:

„Tvůj otec byl také velmi skromný a jsem rád, že jsem ho potkal. Nevím, jestli to víš, ale kdysi jsem bojoval po jeho boku ve válce proti severským zemím. Jeden z těch barbarů tehdy poznal, že jsem šlechtic a proto poté, co mě porazil, tak místo toho, aby mě zabil, tak mi držel meč pod krkem a vyhrožoval mi smrtí, pokud nedostane, co bude chtít. Tvůj otec ale neotálel. Propízl se do temného místa, kde ho nebylo vidět. Potom s velikou přesností trefil toho barbara do hlavy a zabil ho.“

Edrik poslouchal s napjatým výrazem ve tváři. Nevěděl, že byl jeho otec tak dobrý lukostřelec. Potom baron mluvil dále:

„Díky té bitvě jsem získal od krále za odměnu tenhle hrad, ale já jsem věděl, že nebyť tvého otce, tak by ta bitva dobře nedopadla. Cítil jsem, že

Velká Hora patří proto stejně jako mě i tvému otci. Nebyť jeho, možná bych zemřel a získal by jí lord Richard nebo lord Jan. Nabídl jsem proto tehdy tvému otci, že může se svou rodinou bydlet na hradě se mnou. Ale odmítl. Kdyby tehdy neodmítl, možná by byl ještě naživu. Inu, dost o minulosti, nyní je na řadě současnost. Tato bitva nemusí skončit dobře, a protože rád splácím své dluhy, pak mám pro tebe nabídku. Pokud v bitvě zemřu, pak tobě bude patřit můj meč, velení našeho vojska a hlavně celá Velká Hora. Jako kdybys byl můj syn.“

To Edrika silně vyvedlo z rovnováhy a měl na jazyku spousty otázek, ale musel skrýt své emoce a zeptat se jen na jednu: „Je to pro mě velká čest, můj pane, ale co lord Richard nebo jeho syn? Jsou to šlechticové a já ne.“

„To, zda je člověk šlechtic nebo ne, nikterak neovlivňuje to, zda mu věřím nebo ne a v celém hradě teď nejvíce věřím tobě,“ stručně odpověděl baron.

„Děkuji, můj pane. Je to pro mě velikou ctí, ale přesto doufám, že k tomu nedojde a že bitvu ve zdraví přežijete.“

„Já také, ale pokud ne, tak doufám, že nám pomůžeš. A s tím titulem si nedělej starosti, neboť o to jsem se již postaral, LORDE Edriku,“ řekl s úsměvem a Edrik tomu nemohl uvěřit.

„Chcete tím říci že...“

„Ano, chci. Od dnešního dne jsi lord Edrik z Velké Hory. Proto se tak prosím chovej,“ řekl vesele a šel pryč. Edrik na něj ale naposledy zvolal: „Děkuji pane!“

Měl takovou radost, že baronovi dokonce zapomněl povědět o onom rozhovoru s Monikou. „Ale co...“ řekl si, když si na to vzpomenu. Kdyby o tom tunelu věděli, určitě by ho již použili místo toho trapného útoku, pomyslel si. Třeba jenom lhala, aby ho donutila vzdát se a aby se dostala do bezpečí. Ale on cítil, že se nesmí vzdát. A teď už vůbec ne. Byl teď sice urozený lord, ale v nájezdníky podmaněném světě by mu byl ten titul zcela zbytečný. A tak pokračoval v boji, který neměl šanci vyhrát...
 Pokračování na další straně →

Jistota pro něj ale byla jistota, a tak ještě před tím, než se vrátil na hradby, se šel podívat za Michalem, a to je také všechny zachránilo.

Když procházel kolem hradu, všiml si, že baron informuje vojáky a lorda Richarda o Edrikově povýšení a o uděleném právu, aby mohl vést Velkou Horu v případě jeho smrti. Richardův obličej vypadal zároveň zmateně a našťvaně. Když si všiml, že Edrik procházel pod hradbami, začal ho vraždit pohledem. Závídel.

Edrik věděl, že když zemřel původní baron Velké Hory, aniž by měl dědice, a nerozhodl o dalším vládcí, tak se král rozhodoval, zda to místo dá Rodrikovi nebo Richardovi. Nakonec se ale rozhodl udělit tento titul Rodrikovi za zásluhy ve válce proti severu. Nedivil se mu, že má vztek.

Když došel do oné místnosti, kde se měla vyskytovat tajná chodba, postihl ho šok. Vedle cely, ve které byl Jan, byla díra ve zdi. Z ní trčely nohy člověka. Mrtvého.

„Michale!“ rozběhl se, ale přerušil ho hlas Jana zamknutého v cele: „Pozor, Edriku!“

Edrik z reflexu rychle uhnul na stranu. To mu také zachránilo život, neboť když se ohlédl, spatřil, jak přesně na místo, kde stál, sekl nájezdník v kroužkové zbroji a s normanskou helmou na hlavě. Neotálel proto, vytáhl svou dýku a rozběhl se na nájezdníka. Ten byl momentálně v nevhodě, protože čekal, že se strefí a Edrika zabije. Protože se mu to ale nepodařilo, byl zmatený a než se stačil vzpamatovat, tak na něj útočil, aniž by se stihl ubránit.

V Edrikovi se kvůli strachu objevila síla, kterou by vážně nečekal. Opřel se do výpadu dýkou celým svým tělem a zabodl jí do nájezdníka. Ten vzápětí padl k zemi a snažil se přes strašlivou bolest dostat pryč. Edrik se ho chtěl zeptat, co to má znamenat, ale pak na něj s naléhavostí promluvil Jan: „Běž varovat vojáky a barona! Nájezdníci jsou na hradě!“

Edrik proto rychle vyběhl ven a rozhlédl se. Byla už skoro tma, takže vo-

jáci na hradbách měli pochodně. Pak si ale všiml, že na nejbližším místě od něj na hradbách, kde měl stát voják, ležela pouze pochodeň na zemi. A onen voják? Ten vedle ní.

„Poplach! Nájezdníci na hradě!“ vykřikl co nejrychleji. Vojáci popadli zbraně a snažili se vzpamatovat, co se děje. Jeden, který stál na hradbách, si ihned všiml mrtvého vojáka vedle něj a nájezdníka se zkrvavenou dýkou v ruce.

„Tady je!“ varoval a hned si ho všimli i ostatní, takže než stačil cokoliv udělat, byly v něm již tři šipy. Ale brzy se ukázalo, že nebyl sám, a tak na hradbách vypukla velká bitka. Edrik chtěl vojákům pomoci, a proto vylezl na hradby. Vzhledem k tomu, že on ještě nebyl ve smrtelném nebezpečí, neboť mezi ním a nájezdníky stálo dost vojáků, všiml si, že za hradbami v nepřátelském táboře se ve velkém počtu srovnávají nájezdníci do formace. Byly to ony posily, které přijely pomoci dobýt Velkou Horu. Bylo jich možná i tisíc a Edrik nemohl věřit svým očím. Zaútočí a oni se nebudou moci bránit kvůli nájezdníkům na hradbách.

Baron si toho také všiml, a tak vydal rozkaz: „Ústup! K hlavní věži!“

Vojáci poslušně vyplnili rozkaz a ti, kteří bojovali na hradbách s nájezdníky, utekli z boje a běželi k věži. Edrik samozřejmě také a cestou si vzal u kasáren kopí.

„Štítová hradba!“ zařval baron, když se všichni sešli. Nájezdníci, kteří se dostali tajnou chodbou za hradby, běželi k nim a na rozkaz nejstaršího z nich se postavili do řady. „Myslíš si, že to má smysl, barone?“ zvolal jeden nájezdník a vzápětí dostal pořádnou facuku od svého velitele, který mu přísným hlasem řekl: „Teď mluvím já!“ Poté, co to dořekl, obrátil se na barona.

Byl to již od pohledu vůdce. Byla z něj vidět přísnost a i přesto, že vypadal alespoň na čtyřicítka, tak by se Edrik nedivil člověku, který by z něho měl strach. Hlavu mu zdobily stříbrné vlasy sahající až k ramenům. Jeho obličej nebyl vůbec děsivý, ba naopak. Od pohledu vypadal jako milý stařík s knírem, ale o to horší bylo, když promluvil svým tvrdým, drsným a nekompromisním hlasem.

„Rodriku! Starý příteli, my se přece známe,“ promluvil a na baronovu pohledu bylo vidět, že je to pravda. „Ruprecht! Takové shledání jsem doopravdy nečekal. Pánové, seznamte se. Muž, který zde před námi stojí a pokouší se nás zabít je Ruprecht, vojenský velitel a také jeden z nejbližších barona Hartla z hradu Úkryt. Zajímalo by mě, kde je Hartlovi konec...“ promluvil ironickým hlasem Rodrik. „Neříkej, že sis ho nevšiml. I když vzhledem k jeho novým jízvám na tváři se ani nedivím. Inu, tak já ti to

řeknu. Z Hartlem jsi se viděl nedávno, vždyť to on vede toto obléhání a on také jezdil k vašim hradbám s informacemi jako je například tento útok. Byli jsme chytřejší než ty, Rodriku, a přidali jsme se na stranu, která nemá šanci prohrát,“ odpověděl Ruprecht.

„Pamatuj si Ruprechte, že prohrát může každý. Vojáci! Připravte se...“ říkal Rodrik, když ho Ruprecht přerušil: „Tím bych si nebyl tak jistý. Richarde, prosím...“

Jakmile to dořekl, následovala rychlá akce, které Edrik nemohl uvěřit. V ten okamžik Richard vytáhl svou dýku a zezadu jí zarazil do zad baronovi. Rodrik měl na sobě přední kyrys, ale kvůli nedostatku neměl zadní, a proto měl záda krytá pouze prošívanou zbrojí. Poté rychle přeběhl k Ruprechtovi a nájezdníkům.

Edrik tomu nemohl uvěřit. Celou dobu mu věřil a baron také. Ale i přesto byl tím zrádcem on. Richard chtěl Velkou Horu pro sebe. Edrikovi se v očích ronily slzy, ale věděl, že nyní není čas pro pláč, ale na něco zcela jiného.

Pozvedl své kopí a zařval: „Do nich!“

(pokračování příště)

Adam Kupec, loňská 9. C

nout, že lesníci okolo chráněných rostlin dávají oplocenky, aby jim lidé, kteří chodí do lesů, neublížili. Chráněn je rovněž i její biotop (prostředí, kde roste).

Karolína Nůsková, 6. A



A je tu jaro

A je tu zase JARO. Vše se probouzí do krásně svítícího sluníčka. Lidé také chodí do lesa na svěží vzdoušek. Ve vlhkých lesích mohou nalézt bledule. Lidovým jménem „Koukořík“ nebo „Koukoříčka“, latinsky *Leucolum vernum*. Jméno, které vzniklo z řeckého leukos = bílý.

Je to krásná květina velmi podobná sněžence, ale s velkým bílým zvonkovým květem se zelenými skvrn-

kami na okraji. Rostlinka vyrůstá z cibulky a zmíněný květ je umístěn na bezlistém stvolu. Bledule je jedna z prvních na jaře z kvetoucích bylin. Pro svou okrasnou hodnotu je často vysazována na zahradách. Drobná rostlina obsahuje toxické alkaloidy. Požití části rostliny (zejména cibule) způsobí otravu, která se projevuje nevolností, zvracením a průjmem.

Bledule jarní patří podle zákona o ochraně přírody a krajiny mezi zvláště chráněné druhy rostlin. Je tak zakázáno je vyzebávat v lesích nebo je trhat. Leckde si můžeme všim-

Jak je to s Velikonocemi



S prvními slunečními paprsky, s prvním petrklíčem, každé jaro slavíme významný křesťanský svátek – Velikonoce. Pojďme si připomenout, jak Velikonoce probíhají a jaké zvyky se s nimi pojí.

Velikonoční svátky jsou spojeny s opravdovým příběhem Ježíšova života. Malý Ježíšek se narodil v Betlémě dívce Marii zasnoubené s Josefem (tuto událost si připomínáme o Vánocích). Příklad Spasitele zvěstovali mudrci z východu, které známe jako tři krále – Kašpara, Baltazara a Melichara, a všichni se radovali z jeho narození. Jak už to v příbězích bývá, zlý vládce Herodes se bál, že s narozením Ježíše ztratí svou moc, a poslal vojáky, aby se Ježíška zmocnili. Ale anděl varoval Marii a Josefa, a tak se jim podařilo uprchnout.

Zachráněný Ježíšek hezky rostl a nabíral síly. Když mu bylo třicet let, potkal Jana Křtitele, který ho pokřtil, a Ježíš měl jasný cíl. Chtěl kázat Boží slovo, lásku, pokoru a obrátit svět k dobrému. Proto si našel dvanáct učedníků, kteří mu pomáhali. Jak lidé Ježíše a jeho učení poznávali, začali ho milovat. Čím více ho lidé měli rádi, tím více ho tehdejší kněží nenáviděli, protože se báli o svou moc.

Vymysleli tedy na něho lest.

Vše začalo na **Květnou neděli**, kdy Ježíš přijel do města Jeruzaléma. Kněží přemluvili jednoho z úředníků – Jidáše, aby prozradil vojákům velekněze Kaifáše, kde je, a ti ho zatkli. Byla to velká zrada, neboť velekněz Kaifáš Ježíše, který o sobě tvrdil, že je syn Boží, obvinil z rouhání a vydal ho římskému místodržiteli Pilátovi. Ten nenašel žádnou Ježíšovu vinu, ale Kaifáš a jeho kněží trvali na jeho odsouzení k smrti na kříži, kde Ježíš na **Velký pátek** zemřel.

Když přišla **Velikonoční neděle**, Ježíš vstal z mrtvých. Po dalších čtyřicet dní kázal svým učedníkům a pak vystoupil na nebesa. Tím končí příběh Ježíše, který se obětoval za všechny hříšníky. Křesťané celého světa dodnes oslavují jeho činy a Velikonoce jsou svátky, kdy si je všichni připomínáme.

PŘEDVELIKONOČNÍ OBDOBÍ

Velikonoce patří mezi důležité svátky jara a neméně důležitých je i 40 dní před Velikonoční nedělí. Celé toto období je naplněno řadou zajímavých lidových zvyků a tradic.

Toto období se rozděluje na postní neděle, z nichž každá má svůj název.

PRVNÍ POSTNÍ NEDĚLE

– PYTLOVÁ

Jmenuje se podle oblečení z pytloviny, které si lidé oblékají v období velkého půstu. Také je nazývána Liščí. Říká se jí tak proto, že o sobotní noci hospodyně dětem tajně napečou křupavé preclíky sypané solí a mákem. Navlékají je na vrbové proutky svázané červenou pentlí a rozvěšují je kolem stavení. Děti věří, že jim je nadělila kmotra liška, a ráno se je vydají hledat.

DRUHÁ POSTNÍ NEDĚLE

– SAZOMETNÁ

Na Sazometnou neděli se dělá v domě velký úklid a vymetají se komíny. Někde se nazývá podle slovenského jídla „PRAŽMA“ Pražná neděle.

TŘETÍ POSTNÍ NEDĚLE

– KÝCHAVÁ

Kolikrát si tuto neděli kýchneš, tolika let se dožiješ.

ČTVRTÁ POSTNÍ NEDĚLE

– DRUŽEBNÁ

Družebná neděle se tak jmenuje proto, že v tento den si mohou všichni zazpívat a potěšit se. Pečou se koláče „družebnáče“.

PÁTÁ POSTNÍ NEDĚLE

– SMRTNÁ

Název této neděle je odvozen od zvyku vynášení Moreny. Je to figura ze slámy a hadrů připevněná na tyči a znázorňuje končící zimu. Děti ji vynášejí za zpěvu písní za vesnici. Tam ji pak hodí do vody a tím vyhánějí zimu.

ŠESTÁ NEDĚLE POSTNÍ

– KVĚTNÁ

Na Květnou neděli se světi větvičky vrby zvané „kočičky“, které připomínají příjezd Krista do Jeruzaléma. Posvěceným větvíčkářům je prisuzo-

vána kouzelná moc. Lidé věřili, že ochrání před zlými kouzly a čary, a proto si je na jaře dáváme na ozdobený stůl.

PAŠIJOVÝ TÝDEN

Pokud máte uklizeno, vynesli jste Morenu a nasbírali do vázy „kočičky“, znamená to, že se Velikonoce rychle blíží. Poslední týden před Velikonocemi se nazývá pašijový. Pašije v překladu znamená utrpení Ježíše Krista. Pokud chcete dodržovat tradice, měli byste jíst jednou denně, a to většinou pouze polévku s chlebem nebo brambory s mlékem, a držet se následujících lidových zvyklostí.

MODRÉ PONDĚLÍ A ŠEDÉ ÚTERÝ

Tyto všední dny se věnujte hned po ranním rozjímání svátečnímu úkolidu.

ŠKAREDÁ STŘEDA

Kdo se na Škaredou středu zamračí, bude se mračit po celý rok, a proto je zakázáno se mračit. V tento den začínáme malovat velikonoční vajíčka.

ZELENÝ ČTVRTEK

Na Zelený čtvrtek si uvařte jídlo z čerstvých zelených rostlin, podle kterých se tento den jmenuje. Nabere sílu a doplníte chybějící vitamíny. Pokud vám už chybí mlsání, můžete začít péct dobroty jako mazance, jídáše, koláče nebo velikonoční beránky. V tento den jsou naposledy slyšet kostelní zvony a nejsou slyšet až do Bílé soboty. Podle lidové legendy se říká, že „zvony odletěly do Říma“. V tomto období nenajdeme zvonky ani u domácích zvířat a jejich zvuk je nahrazen řehtačkami, které vyhánějí z domů vše zlé. Pokud chcete přesně dodržet čtvrteční zvyk, měli byste brzy ráno vstát a omýt se v ranní roze, abyste byli zdraví.

VELKÝ PÁTEK

Velký pátek je dnem nadpřirozených

sil a je s ním spojena spousta pověr.

- *Oděv ušitý nitěmi spředenými v tento den chrání před uhranutím a zlými duchy. Nesmí se nic darovat ani půjčovat, protože tyto předměty mohou být očarovány.*
- *Známa pověra je, že v tento den se země otevírá a vydává své poklady. Tato místa můžete najít podle modravého světýlka nebo kvetoucího kapradí. Když se vydáte poklady hledat, nezapomeňte na posvěcené vajíčko, kterým musíte třikrát poklepat na zem, aby se otevřela.*

Především je ale Velký pátek dnem přísného půstu a hlubokého smutku, protože se připomíná ukřižování Krista.

BÍLÁ SOBOTA

Je to den, kdy se můžeme těšit na blížící se radostný a veselý Boží hod velikonoční a maminka dětem určitě odpustí i leccjakou lotrovinu. Celý dům se musí uklidit, aby se skvěl čistotou a byl připraven na nedělní připomenutí Kristova vzkříšení. Doma se uhasí ohniště a pak je hospodyně znovu zapalují žhavými uhlíky z posvěcených ohňů pálených před kostely. Nové ohně symbolizují nový život. V tento den se zvony „navracejí z Říma“ a opět se rozezní v své plné kráse.

NEDĚLE – BOŽÍ HOD VELIKONOČNÍ

Boží hod velikonoční je vyvrcholením celých svátků a koncem půstu. Všude je vítán zvoněním, bubnováním a troubením z kostelních věží.

V tento den je zakázáno pracovat a celá rodina se schází u slavnostního stolu, kde se rovným dílem rozděluje vařené vejce. Pokud by náhodou někdo z rodiny zabloudil, stačí, aby si vzpomněl, s kým jedl vejce, a bezpečně se vrátí domů. Pak všichni jedí to nejlepší, co maminka připraví.

VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ

Je s ním spojeno nejvíce lidových zvyků a tradic. Chlapci chodí na pomlázku za děvčaty a čerstvými metlami s barevnými pentlemi (pomlázkami) z nich vyhánějí nemoci a polévají je „živou vodou“. Vyšlehaná děvčata je za to odměňují zdobenými vejci – symboly budoucího života (z vajíček se líhnou kuřátka).

BÍLÁ NEDĚLE

Je to první neděle po Velikonocích a je nazývána podle křesťanů, kteří v tento den nosí naposledy o Velikonocích bílý šat.



SYMBOLY VELIKONOC

K velikonočním svátkům v lidové tradici patří některé nám dobře známé symboly, jako jsou pomlázka, zajíček, beránek a hlavně malovaná vajíčka. Kdo z vás ale ví, proč tomu tak je?

BERÁNEK

Jeho spojení se svátky jara a oslavami zrození nového života pochází z dob, kdy naši předkové žili jako kočovní pastevcí se svými stády ovcí a koz. Později v křesťanské i naší lidové tradici symbolizoval Ježíše a jeho oběť.

VAJÍČKA

Protože se z nich rodí nový život, malí ptáčci, byla již od nejstarších dob symbolem zrození a plodnosti. Kdo dostal vajíčko, dostával s ním i jeho kouzelnou živou sílu. Vajíčka určená k darování byla zdobena. Nejstarší kraslice byly červené a vždy syrové (vařením by ztratily kouzelnou moc).

POMLÁZKA

Na jaře rašící větvičky a proutky symbolizovaly rozkvet nového života. Šlehání rašícími vrbovými proutky mělo ženám předat plodivou sílu znovu se probouzející přírody.

U nás se vyvinula tradice plést z těchto mladých vrbových větviček pomlázku, která byla v různých krajích nazývána také tatar, žíla, korbáč, šlaháčka atd.

ZAJÍČEK

Byl symbolem chudoby, skromnosti, pokory a sebeobětování.

Zvyk vyprávět dětem, že jim velikonoční zajíček přináší vajíčka, k nám přišel z Německa.

Vznikl tam z prastaré legendy, podle které zajíc nosil bohyni Ostaře semena a ona je vkládala do probouzející se země.



VELIKONOČNÍ PRANOSTIKY

Pranostiky jsou krátká lidová říkadla, která předpovídají počasí. Vznikly ze zkušeností mnoha generací, někdy se v nich projevují i různé lidové pověry. Často se vztahují k různým svátkům. Jako jsou například i Velikonoce.

- Je-li Zelený čtvrtek bílý, tak je léto teplé.
- Na Zelený čtvrtek hrachy zasívej, na Velký pátek se země nehýbej.
- Velký pátek deštivý, dělá rok žízňový.
- Když na Velký pátek hřmí, na poli se urodí.
- Prší-li na Bílou sobotu, bude v létě nouze o vodu.
- Na Velikonoce jasno, bude laciné máslo.

- Na Boží hod prší, sucho úrodu vysuší.
- Omrzne-li na Velký pátek stromový květ, neurodí se ovoce.

A PÁR RECEPTŮ NAKONEC

Zelená bylinková polévka

Potřebujeme mladé bylinky, lžici másla, lžici hladké mouky, vodu, kmín, sůl, 2 žloutky

Nasbíráme si mladé kopřivy, lístky violek, jahod, sedmikrásek, pampeřliškové listy, pažitku, libeček, petržel. Přebereme, opereme a nadrobno nakrájíme. Z másla a mouky uděláme světlou jíšku a bylinky v ní osmahneme, zalijeme vodou, přidáme kmín, osolíme a povaříme. Nakonec zahustíme rozšlehanými žloutky a podáváme.

Jídáše

500g polohrubé mouky, ¼ l mléka, 100g másla, 30g droždí, 70g cukru, 2 žloutky, špetka soli, citronová kůra, 1 vanilkový cukr, 1 žloutek na potřetí těsta

Suroviny necháme přes noc v teple na kuchyňském stole. Ráno rozdrobíme droždí, rozmícháme ho se lžičkou cukru, lžící mouky a třemi lžicemi vlažného mléka. Dáme na teplé místo. Během čtvrt hodiny vzejde kvásek. Mezitím utřeme tuk se žloutkem a cukrem, přidáme vanilkový cukr a strouhanou citronovou kůru. Přidáme kvásek, prosetou mouku, trochu soli a zbytek vlažného mléka a zaděláme těsto. Zakryjeme a necháme asi hodinu na teplém místě vykynout. Z těsta zaplétáme provazce (mají připomínat provaz, na kterém se Jidáš oběsil). Podáváme s medem.

Ptáčci

30g droždí, 25g cukru (nebo 2 lžice medu), 600g mouky, 80g rostlinného másla, 250ml mléka, 2 vejce, sůl, koření, rozinky

Droždí rozděláme s trochou cukru a lžící mouky a necháme na teplém místě vzejít. Z mouky, másla, cukru, mléka, vajec špetky soli zaděláme těsto. Dbáme, aby všechny suroviny byly stejně teplé (večer si nachystáme všechny suroviny na kuchyňský stůl). Zaděláme těsto. Necháme vykynout a potom tvarujeme z „hadů“ šneky, sluníčka, ptáčky-uzlíčky. Zdobíme kořením (kmínem, hřebíčkem, novým kořením) nebo mandlemi a rozinkami. Necháme vykynout a pečeme dozlatova.

Velikonoční beránek

5 vajec, 100g moučkového cukru, vanilkový cukr, šťáva z půlky citronu, citronová kůra, 250g polohrubé mouky

Žloutky utřeme s moučkovým cukrem a s vanilkovým cukrem do pěny, přidáme šťávu z půlky citronu, citronovou kůru, mouku a nakonec opatrně vmícháme tuhý sníh z bílků. Nalijeme do dobře vymazané a vyspané formy a ve středně teplé troubě pečeme dozlatova.

Nezapomeneme beránkovi okolo krku uvázat po upečení stužku.

Ladislava Bečková



Velikonoční pozdrav z Tylovky

V posledních dnech putovalo přes 100 velikonočních zajíčků od žáků a pracovníků Tylovky na mnohá místa.

Zajíčci jako symboly jara, naděje a štěstí udělali radost především na ARO a dalších oddělení Nemocnice Písek, klientům Oblastní charity Písek a Diakonie Blanka (Domovinka).

Přáníčka se vzkazy od dětí vyráběli žáci 1. a 2. tříd ještě v době, kdy mohli být prezenčně ve škole a školní družině. Poděkování patří jim a jejich pedagogickému vedení (paní učitelky a učitelé M. Marková 2. A, M. Uhlíková 2. C, J. Červenka 1. A, L. Lecjaksová, dále pak paní vychovatelky V. Matoušková a V. Vičerková).

Foto a text a vedení toho všeho:
A. Vlnová

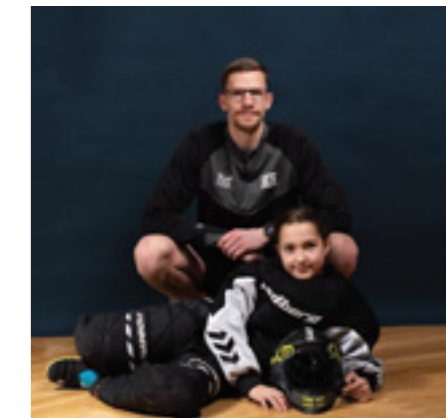


Můj koníček je florbal

Ahoj, já jsem Áda a chtěla bych vám napsat něco o mé sportovní zálibě. Můj koníček je florbal, který hraji již šestým rokem za Floorball Club Písek. Začala jsem v přípravce a následně prošla přes kategorii elévů. Nyní hraji za mladší žačky. První tři roky jsem hrála s hokejkou a teď již tři roky chytám a moc mě to baví. Trenér se mě při cestě na zápas zeptal, zda nechci zkusit chytat, že jsem docela vysoká. Zkusila jsem to na tréninku a už jsem u toho zůstala. Skoro každý víkend jezdíme na zápasy. Také jsme hrály meziná-

rodní turnaje v Plzni a Praze. Každé prázdniny jezdíme na soustředění do Horní Stropnice v Novohradských horách. Máme tam tři tréninky denně a jeden posilovací. Jeden den máme odpočinkový a jdeme na výlet. Kousek je Terčino údolí s vodopádem a kostel Dobrá voda. Po tréninku chodíme na místní, moc pěkné venkovní koupaliště, kde blbneme a házíme se do vody.

Ráda sportuji a chtěla bych to všem čtenářům doporučit. Při sportu navážete přátelství a získáte hodně



zkušeností a mnoho pěkných zážitků. U florbalu jsem si našla mnoho nových kamarádů a kamarádek, s kterými se setkávám i o volných chvílích. Je to super. Proto si vyberte jakýkoliv sport, co by vás mohl bavit, a začněte. Nikdy není pozdě.

Áda Jaroušková, 6. A



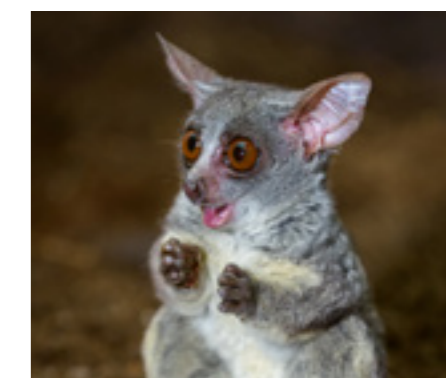
Naše domácí ZOO

KOMBA UŠATÁ

Žije v Africe jižně od Sahary a na blízkých ostrovech včetně Zanzibaru. Mají tendenci žít v suchých a zalesněných oblastech a v savanách. Jsou to malí primáti (měří 130 mm a váží 95 – 300 g) se zvlněnou tlustou kůží, pohybuji se v rozmezí barev stříbrnošedé až tmavě hnědé. Mají velké oči, což jim umožňuje dobré noční vidění. Mají silné zadní končetiny a dlouhý ocas, který jim pomáhá při rovnováze. Jejich uši se skládají ze čtyř částí, které mohou jednotlivě ohýbat. To jim pomáhá

při nočním lovu hmyzu. Jejich všezdravá strava se skládá z hmyzu, jiných malých zvířat, včetně ptáků, ovoce, semen, květů, vajec, ořechů a blahovičnicku.

Komby ušaté se rozmnožují dvakrát do roka, na začátku období dešťů (listopad) a na konci (únor). Na jeden vrh mají 1–2 mláďata a březost trvá 110–120 dní. Rodí se s polozařvenými očima, tudíž se nemohou pohybovat samostatně. Po dobu několika dní je matka nosí ve svých ústech a během krmení je ponechává na vhodných větvích. Své území si značují močí, nanášenou na packy. V ubikaci umístíme větve, provazy, houpačky, poličky na odpočinek,

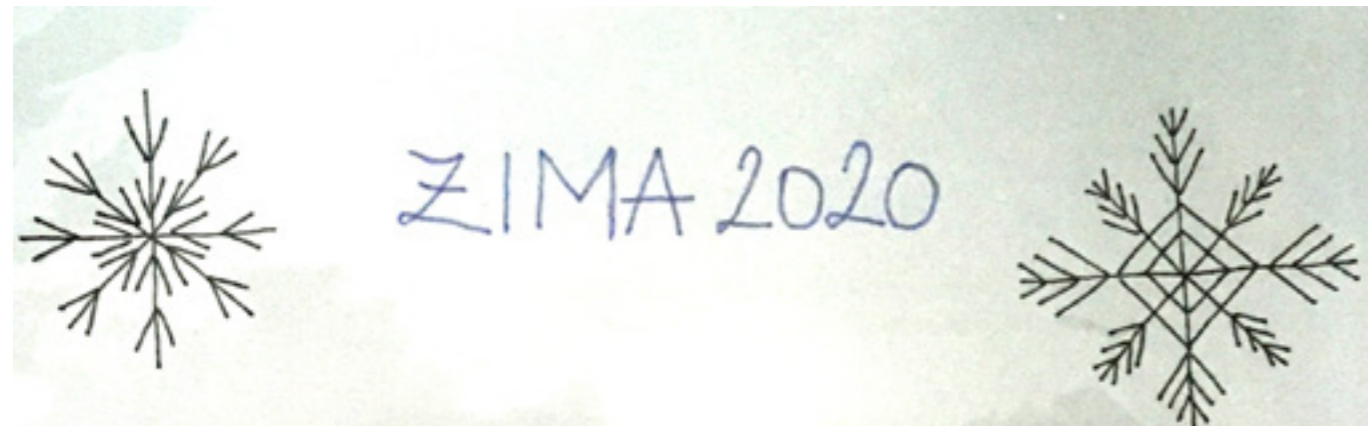


výhřevnou žárovku, boudičky, duté kmeny...

Je to noční zvíře, které během dne tráví čas pouze v boudičce, v noci však skáče dlouhými a tichými skoky po ubikaci. Je dobře ochočitelné.

Matyáš Dragoun, 9. A

zdroj: Wikipedia.org



ZIMA 2020

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

1. Zimní měsíc
2. Zimní sport
3. Ochrana rukou v zimě
4. Nemoc v zimě
5. Stav, kdy teplota klesne pod 0°C
6. Severský přeživý kavec
7. Zpěvný pták, kterého v zimě přikrmujeme do krmítek



Nela Samcová, 8.C

KŘÍŽOVKA – JARO

1. Žlutá jarní kytička
2. Mládě slepice
3. Roční období
4. Kratší pěší výlet
5. Malý samec ovce
6. Co se plete na Velikonoce
7. Kdo chodí na Velikonoce koledovat
8. Co se barví na Velikonoce
9. Malý zajíc
10. Čím trpí lidé, kterým vadí pyl
11. Jarní svátky

Nela Samcová, 8.C

LUŠTÍME v němčině

Luštíme v němčině	
Rate mal! Was ist richtig?	Hádej! Co je správně?
1. Zeit ist Geld.	A. Nelam si s tím hlavu.
2. Sie hat ihn zum Teufel geschickt.	B. Všechno mu projde.
3. Er kommt mit allem durch.	C. Čas jsou peníze.
4. Mach dir keinen Kopf! .	D. Poslala ho k čertu.

Kreuzworträtsel	
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
Zu Weihnachten gehört:	

Hallo Kinder,

die Ostern kommen.

Schaut mal, was machen die Küken??

Ja, sie tanzen.

Und was macht ihr zu Ostern??

Ich bringe Euch ein paar Ideen zum basteln:-)

Viel Spaß



*Osterhas' Osterhas'
bring mir was
ein rotes Ei
oder auch zwei*

Ve školní jídelně zase o něco bezpečněji

Téma bezpečnosti našich žáků a pracovníků je ve škole velmi důležité. Kdy skončí koronavirová omezení, je v nedohlednu a dozvuky budeme řešit ještě dlouho. Jedinou účinnou obranou tak zůstává prevence. Kromě všudypřítomných gelů, roztoků a papírových utěrek jsme jako jedni z prvních pořídili do školy (i mateřských) ozonátory, které používáme k dezinfekci prostor v noci.

V nedávné době jsme do jídelny školy pořídili dvě nanočističky vzduchu. Kvalitní čističky vzduchu mohou být spolu s omezením kontaktu, častým mytím rukou a nošením roušek a respirátorů jednou z takových dalších účinných prevencí. Čističky vzduchu NanoFlow mohou fungovat kontinuálně v přítomnosti lidí bez nutnosti po použití větrat. Díky tomu pomáhají s prevencí šíření nemocí v místech, kde se setkává vysoký počet lidí. Právě jídelna je místem, kde se chtě nechtě musí při prezenční výuce roušky a respirátory po dobu jídla odkládat, a i v době distanční výuky je zde pohyb strávníků veliký.

Jedna z čističek byla pořízena z provozních prostředků školy, druhá se souhlasem rady Spolku rodičů z prostředků Spolku. Moc děkujeme za podporu.

Čističky vzduchu NanoFlow nefungují na principu zachycování nečistot, jak tomu je u podobných výrobků, ale využívají princip fotokatalýzy. Díky tomu všechny nečistoty pouze nezachycují, ale rovnou likvidují. Čističky vzduchu NanoFlow byly vyvinuty ve spolupráci s Technickou univerzitou v Liberci, VŠCHT v Praze a dalšími odbornými institucemi. Princip fungování je pod patentovou ochranou. Centrum epidemiolo-

gie a mikrobiologie potvrdilo svým měřením účinek nanopovrchu. Měření byla prokázána antivirová účinnost a prokazatelný virucidní účinek. Testování na Ústavu klinické mikrobiologie v Hradci Králové bylo zaměřené na účinnost čističek NanoFlow proti mikrobům. Výsledky prokázaly 71% pokles výskytu kvasinek a plísní a 66% pokles výskytu bakterií a to po 3 hodinách fungování čističky NanoFlow. Při testování čističek NanoFlow v jediném zkušebním ústavu svého druhu v Bruselu byla zjištěna možnost likvidovat nejen nečistoty obsažené ve vzduchu, ale rovněž látky karcinogenní a život ohrožující včetně formaldehydu a toluenu. Podobné výsledky v likvidaci těchto látek nebylo dosud dosaženo žádnou jinou metodou čištění vzduchu. Toto jsou hodnoty, které jistě oceníme i při běžném provozu školy.

Do budoucna by bylo možné uvažovat i o pořízení podobných menších zařízení do tříd základní školy i škol mateřských, to je však mimo

naše rozpočtové možnosti. Nabízí se možnost domluvy rodičů ve třídě a společné pořízení. Vývoj nanotechnologií je v současné době obrovsky rychlý a Česko patří v tomto sektoru k technologickým lídrům. Už nyní se testují různé nanonátory, nanočisticí prostředky, nástěnky s nanopovrchem apod. Myslíme si, že to bude zajímavé téma pro další třídní schůzky.

Více o NanoFlow zde <https://nanostickaviru.cz/jak-to-funguje/#predstaveni>.

Více o nanotechnologiích např. zde <https://www.e15.cz/byznys/prumysl-a-energetika/koronavirova-pandemie-je-sanci-pro-dalsi-rozvoj-ceskych-nanotechnologii-1369460>.

A není bez zajímavosti, že předseda Asociace nanotechnologického průmyslu Jan Kůs má velmi těsný vztah k Písku a jeho okolí.

Klidné dny ve zdraví všem

Pavel Koc, ředitel školy



Sněhové stavby našich žáků



Vaříme bez maminky – Lívance

Dnes vám poradím, jak si udělat sladké lívance.

Na těsto budeme potřebovat:

100 g másla
špetka soli
300 g hladké mouky
2 vejce
500 ml mléka
30 g moučkového cukru
15 g droždí

Droždí smíchám s cukrem, přidám lžičku mouky, lžičku mléka a nechám kynout asi 10 minut.

Pak přidám vejce, sůl, zamíchám a střídavě přimíchávám mouku a mléko, aby se neudělaly žmolky. Pak nechám těsto vykynout, až bude mít dvojnásobný objem.

Naliju do pánvičky trošičku oleje nebo másla a smažím lívance, dokud nebudou mít zlatavé kraje.

Lívance podávám teplé, pomazu je povidly a posypu tvarohem. A vy si je můžete dochutit, jak chcete ☺

Ať se vám lívance podaří!

Zdeňka Stuchlíková, 8. A



Něco pro zasmání

Doktor jde zkontrolovat blázny v blázinci. Jde do prvního pokoje a tam se všichni blázni drží na stropě. Řekne: „Listopad!“ Všichni blázni spadnou na zem. Jde do druhého pokoje a tam je to stejné. Jde do třetího a všichni blázni zase na stropě. Jako obvykle řekne: „Listopad!“ Spadnou jen dva. „Co se to děje?“ Jeden blázen odlepí hlavu ze stropu a zavolá: „My jsme Jehličnatý!“

Paní učitelka vybírá domácí úkoly a zastaví se u Pepíčka:

„Pepíčku, to jsi psal ty?“

„Kdepak, to táta.“

„Jak to?“ ptá se paní učitelka.

„Protože maminka neměla čas!“

V domečku žijí Nikdo a Nic. Nic jde pro vodu. Nikdo jde štípat dříví. Kdo zůstal v domečku?

Víte, proč blondýny hází na přechod chleba? ...Protože krmí zebra.

Co se stane, když řeknete teroristovi vtip? ...Vybuchne smíchy.

Přijde paní k lékaři a ptá se: „Co musím jíst, abych byla zdravá?“ Doktor: „Vajíčka.“ Paní: „Ale já je nesnáším.“

Doktor: „Já jsem říkal, že je máte jíst a ne snášet.“

Víte, jaký je rozdíl mezi kobylou a žábou? Nevíte?

Tak to se nechte vyšetřit!

„Moc zlobíš, Terezko, vzpomeň si na Červenou karkulku, byla neposlušná a vlk ji sežral!“

„To je pravda, babi, ale ty si zase vzpomeň, koho sežral dřív!“

Kněz je jednoho večera přepaden zloději. Ti ho unesou a vyhodí uprostřed

oceánu. Kněz se začne topit a asi po deseti minutách přijede rybář a volá: „Pojď, já tě zachráním!“

Kněz odpoví: „Ne, Bůh mě zachrání!“

„Jak myslíš,“ řekne rybář a odjíždí. Za chvíli přijede další loď a její kapitán volá: „Honem, nasedej, já tě zachráním!“

Kněz na to opět: „Ne, Bůh mě zachrání!“

„Jak myslíš,“ řekne kapitán a odjede. Po hodině se kněz utopí a v nebi se ptá Boha: „Pane Bože, proč jsi mě nezachránil?“

A Bůh mu odpoví: „Vždyť jsem pro tebe poslal dvě lodě!“

Nikola Žáková, 7. B

Řešení tajenky křížovky
ze strany 22

Řešení:

1. Únor
2. Lyžování
3. Rukavice
4. Rýma
5. Mraz
6. Sob
7. Sýkora

Tajenka: NOVÝ ROK



Předvánoční čas v KMŠ

HOUBOVÉ POTĚŠENÍ

Rodiče a děti z KMŠ se každoročně na podzim a na jaře zapojují do soutěže „Tvoření rodičů a dětí“. Společně doma vytvoří výrobek na dané téma a potom přinesou na výstavu do školky. Letos na podzim to bylo téma „Houbové potěšení“. Ve školce se nám tak postupně sešla spousta zajímavých hříbků, muchomůrek a dalších hub a houbiček z nejrůznějších materiálů. Dokonce jsme měli vystavený i hrnec s papírovou „houbovou polévkou“. Na závěr akce byli všichni účastníci odměněni diplomem. Nikdy nehodnotíme, který výtvar je lepší či krásnější. Pro každé dítě je nejhezčí ten jeho výrobek, protože ho vyrábělo doma s rodiči či sourozenci, což je účelem celé výzvy. V době, kdy docházka mnohých dětí do školky byla kvůli pandemii jen omezená, to byla jedna ze zajímavých domácích aktivit. Výtvarů se nám pak ve školce sešlo opravdu mnoho.



PODZIMNÍ VYCHÁZKY

Vzhledem ke koronavirovým omezením jsme museli na podzim zrušit plánované autobusové výlety do okolí Písku. Snažili jsme se místo toho trávit co nejvíce času venku v přírodě. Počasí



nám přálo, takže si děti mohly užívat krásný podzim.

KERAMICKÁ DÍLNA

Již v minulém školním roce jsme s dětmi pracovaly na projektu „řemesla“, který seznamoval děti s různými oblastmi lidské činnosti. Jednou z akcí plánovanou na březen 2020 byly keramické dílny. Proběhla bohužel jen jedna, druhou už znemožnila pandemie. V listopadu se nám naštěstí podařilo akci uspořádat. Za dětmi přijela paní Lucie Polanská z keramické dílny v Putimi. Každé dítě si téměř samostatně vyrobilo vánoční svícen. Děti se učily práci s hlínou, tvarovaly si mističku, vykrajovaly podstavec, zdobily výrobek rytím a nakonec ho dozdobily barevnými sklíčky. Paní Polanská pak odvezla svícny na vypálení do své keramické dílny. Hotové výrobky si děti ponесou domů na Vánoce jako vánoční dárek.



PŘÍBĚH O SV. MIKULÁŠI V KMŠ

Již několik let probíhá mikulášská nadílka v KMŠ trochu netradičně. Na základě domluvy na schůzce rodičů jsme dospěli k názoru, že do naší školky nebudeme zvat žádné převlečené Mikuláše, natož pak čerty. Shodli jsme se na tom, že se nám nelíbí strašení dětí čerty, ani se nám nezdá vhodný způsob nadílky, kdy od Mikuláše děti dostávají dáreček za básničku či slib, že budou hodné. Učíme děti, že milovat druhé máme, aniž čekáme odměnu, že to není „něco za něco“ – nadílka za básničku. Snažíme se dětem ukazovat postavu sv. Mikuláše jako vzor toho, kdo uměl darovat nezištně. V dnešní společnosti bohužel děti často vnímají přístup „co za to“ a jsou vychovávány metodou odměn a trestů. V příbě-

zích ze života svatého Mikuláše děti mohou vnímat něco jiného, lásku bez podmínek. Tyto příběhy jsou sice jen legendami, ale dětem mohou pomoci vnímat Mikuláše jako vzor chování. O nadílku ale samozřejmě děti v KMŠ nepřichází. Nadílka se stává součástí zdramatizovaného příběhu, kdy jsou děti vtaženy do děje, samy příběh dotváří a prožijí tak zážitek, který je pouze pozitivní.

ADVENTNÍ SLAVNOST

Na začátku adventu jsme s dětmi v Křesťanské školce prožívali advent-

Zima v KMŠ

VÁNOČNÍ SETKÁNÍ NA ZAHRADE

V průběhu prosince jsme se s dětmi učili nové vánoční písničky a básničky s nadějí, že se situacelepší a bude se moct konat tradiční vánoční besídka, i když s omezením. Nakonec jsme se nemohli setkat s rodiči ve školce, ale povedlo se nám v rámci dodržení všech opatření uspořádat podvečerní setkání na zahradě. Atmosféra tohoto setkání, kdy děti se světýlky v rukou a za svitu svícínků a vánočního stromku zpívaly dojatým rodičům vánoční písně o světle a o naději, byla úžasná. Chyběla nám jen možnost pozvat i prarodiče a sourozence a společně posedět u cukroví. Snad se to povede o příštích Vánocích.



TŘI KRÁLOVÉ U SLUNÍČEK

V novém roce jsme se ve školce sešli v plném počtu, ale s mnoha omezeními. Bohužel nemůžeme zvat do škol-



ni slavnost. Děti zpívaly písně o světle, dozvěděly se, proč se vlastně slaví Vánoce a co je to advent. Při slavnosti jsme společně poskládali velký kruh z větviček, který pak děti jednotlivě

ky žádné návštěvy ani divadélka. Proto si občas nějaké jednoduché „divadlo“ snažíme zahrát sami. Dramatizaci příběhů používáme často, buď děti hrají jednotlivé postavy samy, nebo používáme jednoduché symbolické loutky. Takto jsme si vyprávěli v lednu ve třídě Sluníček například příběh tří králů.



TRÉNINK NA ZIMNÍ SPORTY

V lednu jsme s dětmi probírali téma zimních sportů. Dětem chyběla možnost lyžování na horách, tak jsme si zimní olympiádu udělali alespoň ve třídě.



postupně obcházel se svými světýlky. Potom jsme spolu vytvořili adventní věnec do třídy a děti ho nazdobily různými přírodninami.

Lenka Kučerová

RADOVÁNKY NA SNĚHU

K veliké radosti všech dětí napadlo velké množství sněhu, takže jsme si mohli užívat zimu opravdu pořádně. Děti stavěly různé stavby, probíhaly koulovačky i rádění ve sněhu. Děti byly nadšené, že největší sněhulák vydržel na zahradě několik dní.



KARNEVAL U SLUNÍČEK

Tradiční karneval jsme měli naplánovaný na masopustní úterý před popečnickou středou. Ve třídě Hvězdiček bohužel onemocněla část dětí, takže byl karneval posunut na příznivější den. U Sluníček ale na karneval přišly skoro všechny děti a každé z nich mělo krásný karnevalový převlek. Paní učitelky s paní asistentkou byly převlečené za pohádkové kuchařky a kuchtičky. Společně jsme zahrály dětem krátkou scénku s písničkami o tom, jak a z čeho uvařit kouzelný lektvar proti strachu, který vykouzlí dobrou náladu. Děti pak plnily různé úkoly s kuchařskou tematikou. Po jejich splnění se jim podařilo najít schovanou mapu

s cestou k pokladu. Sladký poklad byl umístěn v největším hrnci, který nám z kuchyně naše paní kuchařky půjčily. Děti byly nadšené a všichni jsme měli velikou radost, že i v této složité době se nám povedlo užít si tak veselý karneval.

Lenka Kučerová



Předvánoční období v 9. MŠ

Předvánoční období si děti ze Štěňátek velmi užívají. Společně se už nemůžeme dočkat Ježíška. Děti si vytvářely krásné adventní věnečky z přírodnin, které si odnesly ještě před první adventní nedělí domů, aby společně s rodiči mohly zapálit první svíčku na věnci.



Děti se učí nové vánoční koledy a básničky. Společně jsme nazdobili vánoční stromček, celou třídu a ochutnáváme cukroví, které přinesly děti. Každý den rozbalujeme jednu obálku s překvapením a tradicemi, o kterých si vyprávíme. A v neposlední řadě jsme nezapomněli vyrobit vánoční přáníčko pro rodiče.



Zimní pohádka v podání divadla Zvoneček byla velmi krásná a navodila vánoční atmosféru v celé školce už 2. prosince. Dětem ze všech tříd se divadlo moc líbilo i přesto, že měly na sobě roušky.



V pátek 4. prosince nás čekala Mikulášská nadílka. Ve svých třídách jsme netrpělivě vyhlíželi „velkou návštěvu“ Mikuláše, čerta a anděla. Mikuláš přečetl z knihy pár malých „hříšníků“, kteří se musí do příštího roku napravit. Děti zazpívaly písničku a poté Mikuláš dětem rozdál krásné balíčky s dobrůtkami.

V prosinci jsme ve školce přivítali paní V. Lukášovou, která nám přišla vyprávět o staročeském betlému. Děti si mohly vyzkoušet různé hudební nástroje, rytmizovaly, naučily se novou písničku, a dokonce zahrály živý betlém. Moc se nám návštěva líbila a budeme se těšit na další příležitost k setkání.



Kotátka (naši předškoláci) trávila podzimní měsíce převážně ve své třídě. Skupina dětí chodící do školky po celou dobu plnila všechny úkoly a aktivity. Pro ty děti, které zůstávaly kvůli omezení COVID 19 doma a nechodily do školky, jsme pravidelně zadávaly úkoly shodné s našimi ve třídě a děti na oplátku posílaly pozdravy a vypracované úkoly zpět. Tato spolupráce a forma výuky se velice osvědčila a rodiče potěšila.

Sluňátka prožila několik polodenních vycházek do přírody. Vydala se k oboře na daňky a muflony, kde děti pozorovaly zvířátka a cestou zpět do školky si všimaly krásy měničích ročního období. Další vycházku si děti naplánovaly podél řeky Otavy. Velkým vyvrcholením celé procházky bylo opékání buřtů u Sulana. Poté covidová situace výrazně zasáhla do dalšího programu třídy.



Medvíďátka si užívají adventní čas. Velmi oblíbeným tématem ve třídě

jsou čertíci, jak je dokonce vidět i na fotografii.

Olga Posekaná

Zima v 9. MŠ

SLUŇATA

Lednová sněhová nadílka nám zpříjemnila období, kdy jsme museli vynechat všechny plánované akce. Stavěli jsme iglú a sněhuláky, nezapomněli jsme ani na pořádnou koulovačku a anděly ve sněhu.



KOŤATA

Po celý leden se i v Koťátkách radovali ze sněhové nadílky, stavěli sněhuláky, chodili bobovat. Mysleli i na naše ptáčky a pravidelně plnili jejich krmítka na zahradě. V únoru si užili období masopustu a s ním pečení koláčů a karnevalový rej.

V únoru jsme si připravili karneval plný masek, her a soutěží. A teď už se jen těšíme na jaro.

MEDVÍĎATA

Medvíďátka prožila krásné zimní období na sněhu.





A už se připravují na jaro, které začíná klepat na dveře.

ŠTĚNÁTKA

Naši nejmenší během zimních měsíců oslavili několik narozenin a svátků. Paní učitelky pro děti taktéž připravily na karneval několik soutěží a her, při kterých děti mohly vyhrát i nějaké dobrotky do kornoutku.

Během ledna a února jsme si povídali o zvířátkách v lese, ptáčcích u krmítka a vyráběli ledové ozdoby. A díky sněhové nadílce jsme si mohli užít několik dní sněhu.

Olga Posekaná



Zprávy z naší školičky 5. MŠ

Ještě než se všechny školky uzavřely, zažily děti v naší školce spoustu krásných dnů. Paní učitelky připravují každý týden pro děti tematické celky, nabízejí různé neobvyklé činnosti a snaží se, aby se toho děti hodně naučily a chodily domů spokojené, se spoustou zážitků. Zajímá vás, co všechno děti v naší školce za poslední dny zažily? Pojďte si to s námi přečíst...

CO SE DĚJE U KRMÍTKA

Už i malé děti v naší Zvonečkové třídě vědí, že pomáhat druhému je samozřejmostí. Lidé si o pomoc řeknou, ale zvířátka a ptáčci ne. Před Vánoci jsme ozdobili stromek pro zvířátka v lese. Byl plný jablíček, mrkviček a pod ním byla kopa kaštanů a žaludů. Určitě si na dobrotách

pochutnala a měla hezké Vánoce. V Novém roce jsme se zaměřili na pomoc ptáčkům. Celý jeden únoro-vý týden se nesl v tomto duchu. Podle obrázků jsme se seznámili s názvy našich nejnámějších ptáků, rozdělili je na odlétající do teplých krajin a na ty, které u nás přes zimu zůstávají, o těch jsme se dozvěděli nejvíce. Charakteristickými znaky jsme popisovali jejich vzhled, napodobili je pohybem. Jejich jména jsme vytleskávali na slabiky, poznávali jsme je podle obrázků i hlasů, foukali jsme do perliček a bylo nám příjemné se s nimi hlady. Kolíček na prádlo se proměnil v zobáček a my jsme s ním sbírali papírová zrníčka. Na tabuli jsme kreslili velké i malé kopečky, jak dokážou ptáčci skákat. U stolečku se z nás stali malíři a trochu i kuchaři.

Nejdříve jsme malovali stopy, z látky vystřižené části ptačího těla jsme poskládali na papír a poté nalepili. Nástěnka v šatně byla za chvíli plná vrabčáků, kosů a sýkorek. Poté jsme s paní učitelkou plnili papírové mističky rozpuštěným sádem a do něj jsme dali provázek na zavěšení a sy-



pali semínka, ta slunečnicová chutnala i nám. Přes noc nám v lednici vše ztuhlo a druhý den jsme se vydali do parku. Pozorovali jsme ptáčky na krmítkách, jak skáčou po trávě i po cestě, jak doopravdy vypadají a žijí. Na několik keřů jsme zavěsili naše zrníčková kolečka a z dálky a potichu jsme pozorovali, až je některý z ptáčků objeví. Dlouho to netrvalo a za chvíli se jich pár slétlo. Za pár dní už na keřích visely jen provázky. Měli jsme z toho ohromnou radost a určitě vše zopakujeme i příští rok.

KARNEVAL U KUŘÁTEK

...nafoukneme balónek, ozdobíme záclonky, schováme se za masku, jsme jak z hadích ocásků...

Třída je krásně nazdobená, barevná a veselá. Jedno za druhým přicházejí děti v karnevalových kostýmech: ježeček, čertík, kuchařka, andělíček,



motýlek, pirát, policista, víla. Ve třídě je vítají černá, bílá a hnědá slepička. Všichni se vzájemně okukují, hraje veselá hudba. Čas rychle utíká a je tady svačina – tradiční masopustní pečivo, smažené koblížky s marmeládou. Když se masky posilní, poprosí je slepičky o pomoc. Potřebují přebrat zrníčka, přenést vajíčka a zahrnat lišku. Děti úkoly zdárně splní, dostávají kornoutky plné dobrot a může začít přehlídka masek. Když je na řadě pirát, oznamuje dětem, že pro ně ve třídě ukryl truhlu s pokladem. Všichni se ho vydávají hledat a po chvíli ho opravdu nacházejí. Následuje tanec a karnevalové veselí u Kuřátek pomalu končí...

VE ZDRAVÉM TĚLE – ZDRAVÝ DUCH

Se Sokolem do života. Naše třída Jahůdek se letos zapojila do projektu „Se Sokolem do života.“ Chceme tím dětem nabídnout další podněty, které jsou spojeny se zdravým pohybem. Rádi bychom podpořili větší zájem o aktivní sportování. Motivací pro děti jsou zvířátka, která je seznamují s jednotlivými pohybovými činnostmi. Na cestě do světa zvířátka provází sokolík Pepík. Obsahem pro-



aktivit ven, do přírody. Naší odměnou je vždy hlasité „HURÁ“, když dětem řekneme, že jdeme cvičit se sokolíkem Pepíkem...

DISTANČNÍ VÝUKA PŘEDŠKOLÁKŮ

Děti ze Sluníčkové třídy se zapojily do distanční výuky, která nás všechny postavila do nelehké situace. Z učitelů se stali spisovatelé, z rodičů učitelé a děti se vzdělávají v domácím prostředí. Díky perfektní spolupráci rodičů, kterým touto cestou děkuji, plní děti úkoly svědomitě. Doufám, že brzy rodičům odlehčíme a přivítáme jejich děti opět v naší školce.

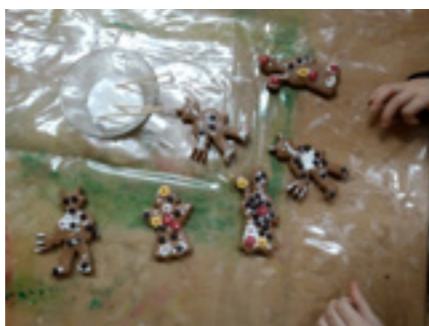
Marcela Habartová



Advent v 5. MŠ

MIKULÁŠ K NAKOUSNUTÍ VE TŘÍDĚ KUŘÁTEK

Čas adventu, čas sv. Mikuláše, čas Vánoc, čas setkávání... S příchodem prosince jsme v 5. MŠ soustředili pozornost na sv. Mikuláše a jeho družinu. I nejmenší děti se dozvěděly, proč tradice vůbec vznikla. Společně jsme vyráběli čertíky, naučili se čertovskou básničku i písničku, zahráli si čertovské hry a především jsme s „Kuřátky“ ctili tradici, že kdo si hraje, nezlobí. Děti mají toto období



spojené s nadílkou, tak si naše „Kuřátka“ zkusila ozdobit a nadělit svého perníkového Mikuláše, andílka nebo čerta. Třídu jsme provoněli medovými perníčky a jako každý rok jsme si tento krásný předvánoční čas všichni užili.

TĚŠÍME SE NA VÁNOCE

Děti ze Sluníčkové třídy se pilně připravují na příchod Ježíška. Namažovali si andělíčky, kteří je budou střežit po celý advent. Ještě vyrobit dáreček pro rodiče a vše bude přichystáno. Snad se brzy dočkají vánoční nadílky.

OD OVEČKY K ČEPICI

Úterní dopoledne 10. listopadu 2020 se ve třídě Jahůdek neslo v duchu starých řemesel. Přijela nás totiž navštívit zpracovatelka ovčí vlny paní Blanka Koudelková se svým vzdělávacím projektem: „Od ovečky



k čepici“. Hned na úvod si pro nás připravila krátké povídky o životě oveček, které doplnila o názornou ukázkou konkrétních výrobků a pomůcek.

Děti také dostaly k dispozici surovou vlnu, kterou měly pomoci svých smyslů podrobně prozkoumat. Při tomto bádání je nejvíce upoutala charakteristická vůně a lehké mastné pokrytí vlny. Překvapení bylo také to, že je špinavá a plná nečistot. Poté již nastal čas pro samotný proces zpracování vlny. Rouno jsme pečlivě zbavili největších nečistot a spo-



lečnými silami ho vyprali. Nadšeně jsme porovnávali, jak je nyní oproti původnímu bělostné a voňavé. Další asi nejzajímavější fází bylo barvení a následné česání.

Každé dítě mělo dostatek času si samostatně vyzkoušet česat vlnu na ručních kartáčích i bubnové česačce. Z takto vlastnoručně vypracované vlny si každý nakonec vyrobil originální magnetku ve tvaru ovečky.

Všechny děti se s přímou prací na ovčí vlně setkaly zcela poprvé. Přesto je tyto aktivity naprosto pohltily. Celé projektové dopoledne vnímaly jako hru a zábavu. Bylo úžasné sledovat jejich spokojené tváře nad dobře odvedenou prací.

BRAMBOROVÝ TÝDEN

Ještě než pole přikryl první sníh, navštívila myška Eliška děti ve 2. tří-

dě – Modrý zvoneček. Ne, nebojte se, nebyla živá, byl to krásný maňásek, který seznámil děti s tím, co vše může taková myška vidět na poli. Ze všech plodin jsme si vybrali brambory a během týdne jsme se o nich mnoho dozvěděli a vyzkoušeli s nimi spoustu věcí.

Cvičili jsme s bramborou, učili se o ní básničku, využili ji během výtvarné výchovy na obtiskování, řadili je od nejmenší po největší, počítali, kolik jich je v košíčku, ale největší úspěch měla brambora v pátek. Poprosili jsme paní kuchařku, aby nám uvařila brambory na loupáčku, počkali jsme, až vystydnou a potom si je děti samy oloupali, posolili a snědli. I těm největším nejdělkům chutnalo. Loupaní brambor bylo pro děti velkým zážitkem, který si příští rok zase rádi zopakujeme.

Marcela Habartová

Radost v 11. MŠ na Hradišti

DĚTI Z 11. MŠ SE PODÍLELY NA TVORBĚ HMYZÍCH DOMEČKŮ

Hmyz v posledních letech ubývá závažnou rychlostí a vědci varují, že by mohl do sto let vyhynout, což by způsobilo naprostý kolaps našeho ekosystému. Každý z nás může pomoci jeho úbytek zpomalit, třeba tak, že mu poskytne místo k bydlení a bude naší součástí. Proto jsme 18. 10. 2020 uspořádali Projektový den pod názvem „Hmyzí dům“. Předškoláci za asistence zkušených truhlářů vyrobili tři hmyzí domečky, které budou velkým přínosem do dalších let. Hmyz tak najde na naší školní zahradě bydlení a my můžeme hmyz prozkoumávat lupou a pozorováním přemýšlet, jak ekosystém funguje.

RADOST V 11. MŠ

Prosinec je měsíc, kdy jsou malé děti plně očekávání. Začal nám ve školce advent a Mravenečci, Sovičky a Ježečci si krásně vyzdobili své třídy, kdy pracovali s přírodními materiály a moc se jim to podařilo. Také příchod Mikuláše, čertů a andělka byl pro děti velkým nezapomenutelným zážitkem. Vše se odehrálo na školní zahradě při zapáleném ohni a čertím čaji, který se vařil v kotlíku.

Mikuláš s andělem rozdával dětem balíčky se sladkostmi. Čerti zpodobovali pokukovali a sledovali všechny děti, jestli jsou hodné. Největší nadílkou byl sníh v den sv. Mikuláše.

Ježíšek poletoval světem a doletěl až na Hradiště do školky. Přinesl dětem hračky z rozvojového programu IROP – nově vybavenou školku. Míminka s oblečky, postýlky. Pro pracovní výchovu nové pracovní ponky s náradím - to nejvíce ocení chlapci, kteří rádi montují, spravují, rádi napodobují tatínky nebo dědečky. Dále se děti radovaly z nových herních prvků tělesné výchovy – šlapadla, posilovače, stepery, veslovače a další sestavy na cvičení, kterou ocení všichni sportovci.

Vzhledem k tomu, že besídka nemůže proběhnout, natočili pedagogové s dětmi vánoční hudební dárek v podobě písničky „Už padá sníh.“ Děti mají všechna videa po celý rok 2020 na webu „rajče“ a rodiče je obdrží e-mailem.

Jana Bednarčík

Zimní radovánky v 11. MŠ na Hradišti



Jako v celé společnosti tak i v naší MŠ nám nový typ koronaviru SARS-Co-V-2 utnul veškeré aktivity mimo areál MŠ.

MŠ si tedy žije svým vnitřním životem. Omezení v MŠ se našťastí nedotkla vnitřních aktivit učitelů s dětmi. Můžeme zpívat své oblíbené písničky o zimě, protože zpěv a hudba je důležitým prvkem při vzdělávání předškolních dětí a děti zpívají moc rády.

V samém počátku zimy k nám na Hradiště zavítal sv. Mikuláš s andělem a svými umouněnými pomocníky čerty. Setkání proběhlo na zahradě u zapáleného ohně, který nám rozdělali samotní čerti.

V kotli se vařil čertovský čaj a všechny děti, kterých nebylo málo, se mohly zahrát při čekání na Mikuláše s andělem. Děti ze Soviček, Ježečků i nejmenších Mravenečků zazpívaly připravené písničky a odříkaly básničky, které se po čas adventu učily. Odměna na nás čekala ve velkém koši, každá ratolest našla svůj balíček s dobrotami.

Adventní období pokračovalo přípravou on-line vánočního vystoupení pro rodiče, které posloužilo jako zdravice pro naše kolegy ze ZŠ a ostatní MŠ. V režii naší hudebnice Evičky jsme se potkaly u vánočního stromu a společně zazpívaly píseň Až přijede královna Zima. Zdravici s vánočním přáním pronesla naše paní vedoucí Janička.

Po vánočních svátcích jsme se sešli v hojném počtu, s dětmi prožili příchod Třech králů s dary za zpěvu písně My tři králové. Děti se radovaly ze sněhu, o který letos nebyla nouze, užívaly jsme si bobování na zahradě, naši předškoláci postavili opravdu velké sněhuláky, kteří hlídali zahradu. Sníh nám letos dovolil opravdu skvělé radovánky a my se vyřádily jak na zahradě, tak při procházkách do blízké-



ho zasněženého lesa. Pozorovaly jsme zde stopy zvířátek, nosily mrkev a jablíčka pro hladovou lesní zvěř. Důležitým tématem v zimě v MŠ je vždy Krmítko pro ptáčky, které podněcuje děti k pomoci někomu v nouzi – důležité sociální téma – což je názorný příklad správného chování ve spo-

lečnosti. A pomalu jsme začaly chystat velký masopustní rej. Maminky měly za úkol nachystat dětem masky, děti si vyrobily kornouty na sladkosti a mohlo se začít. Pestrá výzdoba třídy s balonky dokreslila celkovou atmosféru – zábavné soutěže, písničky s tancem, průvod celou mateřskou

školy. A proměna nejen učitelů a učitelů, ale i kuchařek a uklízeček, slibovala příjemnou a neobvyklou zábavu. Navštívily nás kouzelné pohádkové postavy a zvířátka – berušky, kovbojové, princezny a kočky atd.

Po masopustu klepe na vrátka druhé pololetí školního roku a nastává čas pro naše předškoláky a jejich cílená příprava na vstup do ZŠ. V letošním roce máme novinku v podobě interaktivní tabule, se kterou se děti již seznámily. Při práci u stolečku si předškoláci pojmenovali geometrické tvary, zopakovali barvy a dále formou hry tvořili díla dle vlastní fantazie.

Další pokračování v tuto chvíli opět překazilo vládní nařízení o uzavření MŠ. Asi s dětmi nestihneme první rozkvetlé Sněženky v přírodě, ale rodičům poskytneme podporu při rozvíjení jejich dětí formou distančního vzdělávání, které jistě víte, kde hledat. Všichni se opět těšíme na společné chvíle v naší školce, kdy zavoláme: „Jaro už je tu!“ A máme k tomu říkanku:

Petrklíč
Petrklíč, petrklíč,
vyhnal od nás zimu pryč,
chce ozdobit stráně, louku,
chce rozkvést v každém koutku.
Dejte pozor, děti!
S ním k nám jaro letí.

Jana Bednarčík

ANTISTRESOVÁ OMALOVÁNKA



TYLÁČEK – ČTVRTLETNÍK ŽÁKŮ, RODIČŮ, UČITELŮ A PŘÁTEL ZŠ J. K. TYLA A MŠ PÍSEK

Vedění redakce: Mgr. Eva Laksarová,
Mgr. Jiří Červenka

Grafická úprava a počítačová sazba: Jiří Pobřísl

Fotografická spolupráce: Jaromír Hladký ml.

Redakční rada: Vendelín Kozelka, 6. A
Adéla Jaroušková, 6. A
Jakub Staffa, 7. D
Štěpán Pospíšil, 8. A
Matyáš Dragoun, 9. A
Karolína Nůsková, 6. A
Nikola Žáková, 7. B
Zdeňka Stuchlíková, 8. A
Nela Samcová, 8. C
Patrik Staněk, 9. A

Toto dvojčíslo vychází na jaře 2021.

Drobné chyby — redakční šotek Tylda

Adresa redakce: Tyláček
ZŠ J. K. Tyla
Tylova 2391
397 01 Písek

telefon: 382215104/129
e-mail: eva.laksarova@zstylova.cz

POZOROVÁNÍ PTACTVA

KRMÍTKO

V zimě je jednoduše pozorovat ptáky na krmítkech. Na návnadu v podobě slunečnicových semen se slétní pestrá škařla pěvců. Létají sem syčery a brhláci. Méně často krmítka navštěvují dlabkové, serápkopodi, hýlové či pěnkavy. Pěnkavy zalétávají pod stromy a krmítka. Pohyb dokazují stopy ve sněhu. Tento rok se na hradech hojně objevil druh pěnkavy – pěnkava jikavec.



Sýkora modřínka

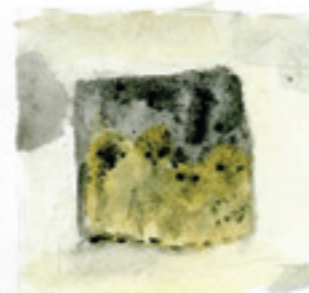


stopy

Sýkora hořáček

DRAVÍ PTÁCI

Ve večerních hodinách je možno v okolí hradek slyšet hlasy sov, pušbíků obecných a vřtů velkých. Také se tu vyskytují kulíšci nejmenší. V lesích kolem řek se vyskytují orli mořští. V poloostředních plošných hnízdi káňata lesní. Na hradech (většinou v terasách) hnízdí poštolky obecné a už mnoho krát úspěšně vyvedly mláďata. Draví ptáci i sokolníci jsou velmi k ničemu, díky letu silným orla sponou nauce literatury a nahrávek se dojí dravci, sovy sokoli rozeznat. Pokud budou znalosti každého jedince doručují, bude záhra na planetě a zvířata (i rostliny) šťastní.



Poštolky hnízdo ve zdech, se sokolníkem jsme pomáhali rozeznat příkrmem.



kání lesní
Vím, že jsem nevěřil, co slyšel.

Ptáci a ekologie

Vše spolu souvisí, tak i ekologie a živá i neživá příroda. Při pozorování ptáka je to značně vidět. Po vykažení smrkových lesů vznikají rozlehlé holiny, které zarůstají vysokou travou a invazivními druhy. To je vhodné pro hlodavce, jenže dravci je pak nemají jak lovit, pokud není v těsné blízkosti strom. Úbytek hmyzu a jiných bezobratlých živočichů způsobují hmyzožravci, ale i syčkové obecní. Syčci sice dokážou ulovit malé hlodavce, jenže hlavní potravou je hmyz a deštěvky.

Autorem obrázku je Josef Zábanský z 8.C. Ilustraci vytvořil pro výtvarnou přehlídku „JAK TO VIDÍM A CÍTM JÁ“ věnovanou boji s pandemií koronaviru. Josef nad svou prací vytvořenou ve stylu DOODLE strávil mnoho desítek hodin. Předností jeho práce jsou nejen nápaditost a originalita, ale také nesmírná pečlivost a trpělivost. Posudte sami.

